

RAAP BELGIË – RAPPORT 1089

NOTA

Transformatie sociale woonwijk Lange Munte Fase 2
(Herwerking, Morinnestraat z/n, Baaistraat z/n te Kortrijk)

[DEEL I: VERSLAG VAN RESULTATEN]

Proefsleuvenonderzoek – 2025B357

[COLOFON]

[TITEL] Nota Transformatie sociale woonwijk Lange Munte Fase 2 (Herwerking, Morinnestraat z/n, Baaistraat z/n te Kortrijk

Deel I: Verslag van resultaten

Proefsleuvenonderzoek – 2025B357

[VERSIE] 26 juni 2025

[AUTEUR(S)] B. Bot; N. Vanholme, N. Derweduwen

[PROJECTLEIDER] N. Derweduwen

[PROJECTMEDEWERKERS] A. Greeve, E. Vanbrabant

[AARDKUNDIGE] F. Philipsen

[RAAPPROJECT] KOLM03

[ERKEND ARCHEOLOOG] RAAP België (OE/ERK/Archeoloog/2016/00154)

[BEWAARPLAATS DOCUMENTATIE] RAAP België BV, Begoniastraat 13, 9810 Eke

[BEVOEGD GEZAG] Agentschap Onroerend Erfgoed

RAAP België BV

Begoniastraat 13

9810 Eke

Telefoon 09/311 56 20

E-mail: raap@raap.be

Website: www.raap.be

© RAAP België BV, 2025

RAAP België aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

SAMENVATTING

RAAP België voerde een archeologisch vooronderzoek uit in het plangebied Transformatie sociale woonwijk Lange Munte Fase 2 (Herwerking, Morinnestraat z/n, Baaistraat z/n te Kortrijk. Het onderzoek kadert binnen een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen, er wordt een transformatie van een sociale woonwijk ingepland. Het archeologisch vooronderzoek heeft tot doel na te gaan of er kans is op de aanwezigheid van waardevolle archeologische resten.

Het reeds uitgevoerde bureauonderzoek stelde een matige verwachting inzake intacte steentijd artefactensites voorop gezien de landschappelijk gunstige ligging. Echter is de trefkans lager aangezien het plangebied omgezet werd naar woongebied met bijgevolg enige impact op de bodem. Echter is er ook kans op een colluviaal pakket en dus een dikkere afdekkingslaag bovenop het interessant loopvlak. Voor sporensites geldt een hoge verwachting op basis van het bureauonderzoek. Op basis van het bureauonderzoek kon onvoldoende informatie verzameld worden omtrent de bodemgaafheid en de bodemopbouw. Hiertoe werd een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd. Hierbij werden twee zones onderzocht, elk met een verschillend bodemarchief. In het noordwestelijk deel werd er onder een opgebracht pakket van 60 -120 cm dikte, eolische afzettingen aangetroffen die uit het Pleistoceen of begin Holoceen dateren. Onderaan werden zandlagen gevonden waarin grind zat vevat, mogelijk een oud erosieniveau. In de zuidoostelijke zone is er een colluviaal pakket met vuursteengrind zonder zichtbare bodemvorming waargenomen. Beide zones kennen verstoring en/of ophoging te linken aan de bouw in de jaren 80. Onder het eolisch pakket is het mogelijk vroegpaleolithische en/of middenpaleolithische artefacten aan te treffen. Archeologisch onderzoek naar deze tijdsfasen is uniek aangezien deze niveaus zich normaal veel dieper bevinden. Verder onderzoek in de vorm van een proefsleuvenonderzoek werd aanbevolen.

Het proefsleuvenonderzoek werd in verschillende fases uitgevoerd, naarmate de sloop van de bouwblokken vorderde. In totaal werden 4 verschillende fases aan proefsleuven uitgevoerd: 26 februari 2025, 9 april 2025, 26 mei 2025 en 19 juni 2025. Hierbij werd telkens getracht een zo hoog mogelijke dekingspercentage te behalen voor het plangebied. Van het oorspronkelijk sleuvenplan diende echter afgeweken te worden omdat niet alle openbare zones en groenzones reeds in bezit waren van de opdrachtgever in deze fase van sloop, er nog talrijke leidingen in dienst waren en de nog aanwezige funderingen/verhardingen. Een zo hoog mogelijke spreiding werd aangehouden bij het uitvoeren van de proefsleuven, met oog op de verschillende zones qua bodemopbouw aangetroffen bij het landschappelijk bodemonderzoek.

De uitgevoerde proefsleuven leverden slechts een handvol sporen op, waarbij de archeologisch relevante sporen enkele gracht- en greppelsegmenten betroffen. Het is niet onlogisch dat door de aanwezige verstoring enkel deze diepere sporen nog werden aangetroffen in het archeologisch vlak. Tijdens het onderzoek werden geen vondsten aangetroffen waardoor de sporen ongedateerd blijven. Gezien de ernstige graad van verstoring, de weinige sporen en het gebrek aan vondstmateriaal, wordt geen verder onderzoek geadviseerd.

DOOR VERGUNNINGVERLENER IN DE VERGUNNING OP TE NEMEN VOORWAARDEN

Er dient geen aanvullend archeologisch onderzoek te worden uitgevoerd. Het volledige terrein wordt vrijgegeven.

INHOUDSOPGAVE

Samenvatting.....	2
Inhoudsopgave.....	3
1 Inleiding.....	5
1.1 Administratieve gegevens.....	5
1.2 Kader en aanleiding.....	7
1.2.1 Aanleiding.....	7
1.2.2 Geografische situering.....	7
1.2.3 Huidige situatie van het plangebied.....	7
1.2.4 Juridische context.....	9
1.2.5 Geplande werken.....	10
1.3 Opzet en onderzoeksopdracht.....	11
1.3.1 Opdracht.....	11
1.3.2 Afwegingskader.....	12
1.4 Leeswijzer.....	12
2 Verslag van resultaten: proefsleuven 2025B357.....	14
2.1 Inleiding en methodologie.....	14
2.1.1 Administratieve gegevens.....	14
2.1.2 Onderzoeksopdracht.....	14
2.1.3 Beschrijving van de strategie & werkwijze van het onderzoek via proefsleuven.....	15
2.2 Assessmentrapport proefsleuven en/of proefputten.....	28
2.2.1 Beschrijving van de aardkundige opbouw van het onderzochte gebied.....	28
2.2.2 Assessment van sporen, spoorcombinaties en archeologische structuren.....	37
2.2.3 Assessment van de vondsten.....	43
2.2.4 Assessment van stalen.....	43
2.2.5 Conservatie-assessment van de vondsten en stalen.....	44
2.2.6 Datering en interpretatie van het onderzochte gebied.....	44
2.2.7 Confrontatie van de bevindingen met de resultaten van voorgaande onderzoeksfases.....	44
2.3 Archeologisch verwachtingsmodel.....	44
2.3.1 Beantwoorden van de onderzoeksvragen.....	44
2.4 Synthese / beschrijving potentieel op kenniswinst.....	45
5 Bibliografie.....	47

6	Lijsten van opgenomen figuren en tabellen	50
6.1	Figuren:.....	50
6.2	Tabellen:.....	51
7	Bijlagen	52

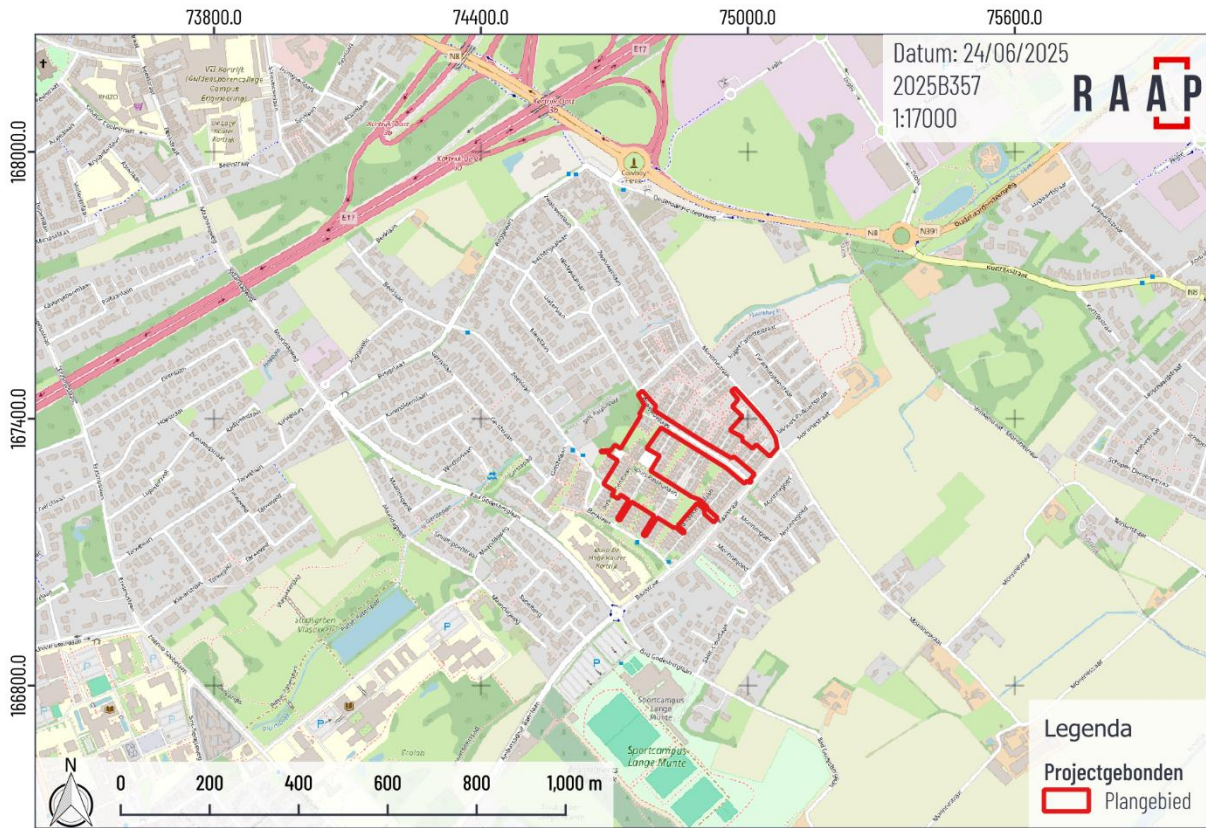
1 INLEIDING

1.1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

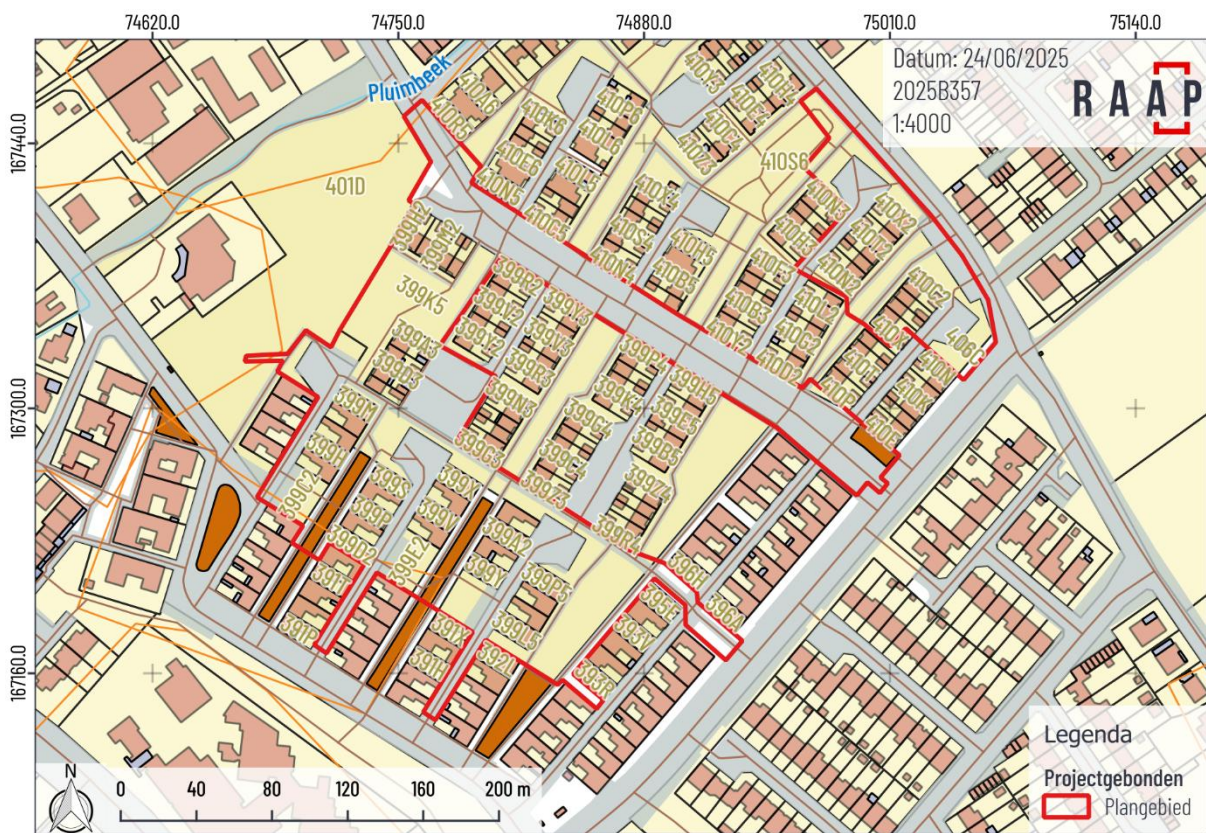
Projectcodes agentschap Onroerend Erfgoed ¹ : - Projectcode Proefsleuven	2025B357		
Onderzoekskader	Opstellen van een archeologienota voor de aanvraag van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen		
Erkend archeoloog	RAAP België (OE/ERK/Archeoloog/2016/00154)		
Naam plangebied	Transformatie sociale woonwijk Lange Munte Fase 2 (Herwerking		
Adres	Morinnestraat z/n, Baaistraat z/n Dirk Martenslaan, Louis Pasteurlaan, Adolf Bayernlaan, Leo Baekelandlaan, Maurits Maeterlincklaan		
Deelgemeente/gemeente	Kortrijk		
Provincie	West-Vlaanderen		
Kadastrale gegevens	Kortrijk Afd. 4; Sectie C; percelen 399K5, 399P5, 399L5, 399M5, 399N5, 399F2, 399Y, 399Z, 399A2, 399B2, 399E2, 399T, 399V, 399W, 399X, 399D2, 399P, 399N, 399S, 399R, 399C2, 399G, 399H, 399K, 399L, 399M, 399F3, 399E3, 399D3, 399C3, 399B3, 399A3, 399P2, 399L2, 399H2, 399N2, 399M2, 399K2, 406C, 410X, 410Y, 410Z, 410A2, 410Bb2, 410C2, 410N2, 410P2, 410R2, 410S2, 410T2, 410V2, 410W2, 410X2		
Oppervlakte betrokken percelen	8.180 m ² + openbaar domein		
Oppervlakte plangebied	39.766 m ²		
Oppervlakte geplande bodemingrepen	39.766 m ²		
Bounding box in Lambert-coördinaten:	zuidwest:	X: 74393.61	Y: 167047.58
	noordoost:	X: 75475.14	Y: 167663.82

Tabel 1. Administratieve gegevens

¹ Voor elke fase van vooronderzoek is een projectcode bekomen bij het agentschap Onroerend Erfgoed. Die projectcode is op alle documenten van het vooronderzoek, de registratie, de verpakking van vondstenmateriaal en de verpakking van stalen aangebracht.

Figuur 1. Topografische kaart met projectie van het plangebied (OpenStreetMap, 2025).

Figuur 2. GRB kaart met projectie van het plangebied en de betrokken percelen (AGIV, 2024a).

1.2 KADER EN AANLEIDING

In de onderstaande paragrafen worden de aanleiding en het kader van het archeologische vooronderzoek uiteengezet. Daarbij moet worden benadrukt dat de nota uit twee documenten bestaat die niet afzonderlijk kunnen worden beschouwd:

- Het verslag van resultaten (dit document; deel I);
- Het programma van maatregelen (deel II)

1.2.1 Aanleiding

RAAP België heeft in februari 2025 een archeologisch vooronderzoek uitgevoerd op het plangebied Transformatie sociale woonwijk Lange Munte Fase 2 (Herwerking). De aanvraag van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen vormt de directe aanleiding voor het archeologische onderzoek. Die omgevingsvergunning draait om het slopen van de bestaande woningen en de aanleg van nieuwe wooneenheden, al dan niet voorzien van een ondergrondse parking.

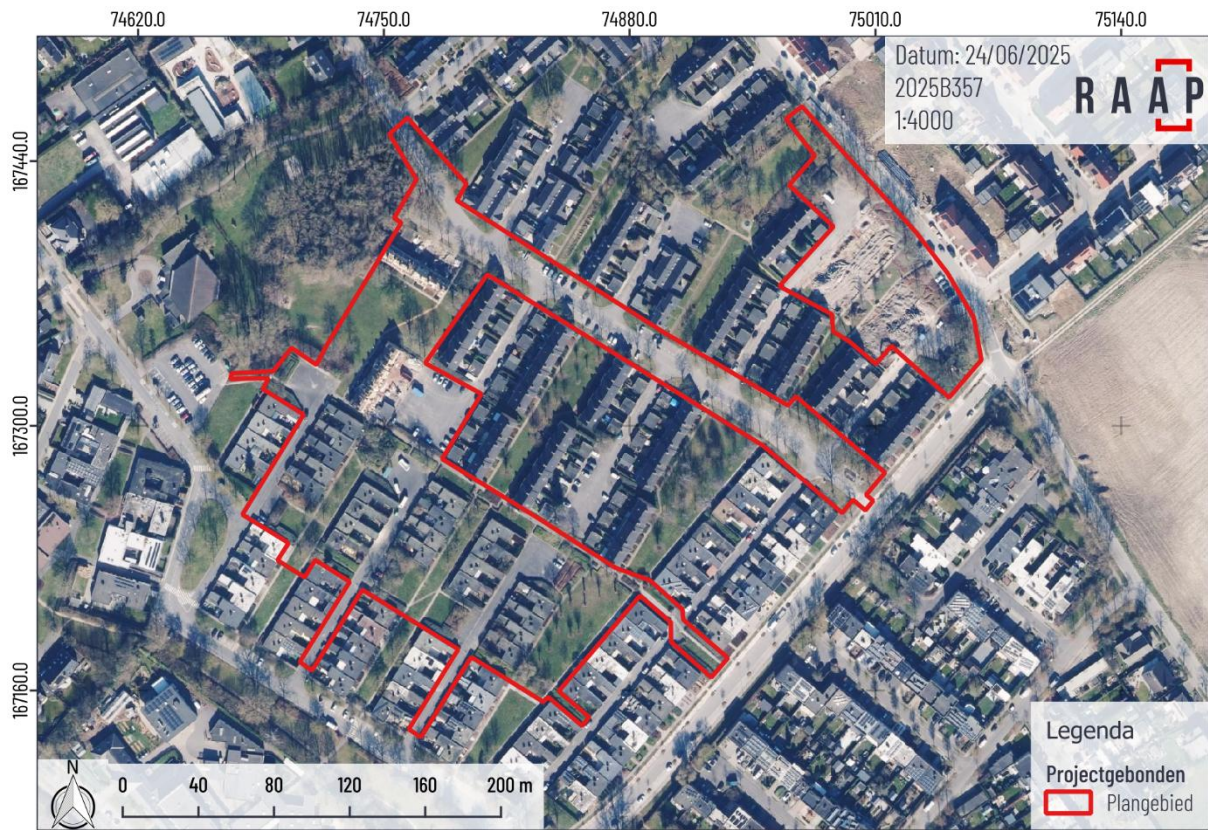
1.2.2 Geografische situering

Het plangebied situeert zich op de Lange Munte in Kortrijk, een stad in het zuidoosten van de provincie West-Vlaanderen. Kortrijk wordt omringd door Lendelede, Kuurne, Harelbeke, Zwevegem, Spiere-Helkijn, Moeskroen, Menen, Wevelgem en Ledegem.

Het plangebied wordt begrensd door de Morinnestraat in het noorden, de Baaistraat in het oosten, de Beeklaan in het zuiden en de Albert Einsteinlaan in het westen. Het plangebied heeft een totale oppervlakte van 39.766 m² en staat op het gewestplan als woongebied ingekleurd.

1.2.3 Huidige situatie van het plangebied

Het terrein was in gebruik als sociale woonwijk en wordt momenteel gesloopt. Tijdens de bovengrondse sloop werd het proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. Zoals te zien op figuur 4 zijn de funderingen en vloerplaten nog intact bij aanvang.

Figuur 3. Recente luchtfoto met projectie van het plangebied (AGIV, 2024b).

Figuur 4. Toestand van het terrein voor de aanvang van de werken.

1.2.4 Juridische context

Het archeologische vooronderzoek is uitgevoerd door RAAP België (OE/ERK/Archeoloog/2016/00154) en het bijbehorende rapport wordt voor aktenaam voorgelegd aan Agentschap Onroerend Erfgoed. Een deel van het vooronderzoek werd reeds uitgevoerd (zie [Vooronderzoek Kortrijk Transformatie sociale woonwijk Lange Munte Fase 2 \(KOLM02\) | Archeologieportaal Onroerend Erfgoed](#)). Daaruit bleek dat er aanvullend onderzoek noodzakelijk was om te kunnen inschatten of er waardevolle archeologische resten bedreigd worden door de geplande ingrepen. Dit aanvullende onderzoek kon echter niet onmiddellijk worden uitgevoerd gezien de aanwezige bebouwing en verharding. Deze nota beschrijft daarom de onderzoeksresultaten van het aanvullende onderzoek dat in een zogenaamd uitgesteld traject tot uitvoering is gebracht na het indienen van de omgevingsvergunning.

Het plangebied is niet gelegen binnen een 'vastgestelde archeologische zone'.

Het plangebied ligt niet in een gebied zonder archeologisch erfgoed zoals die zijn vastgesteld in het besluit van de administrateur-generaal dat op 9 mei 2022 in werking is getreden.²

De geplande bodemingrepen zijn mogelijk bedreigend voor eventuele archeologische resten. De archeologienota waarvan akte is genomen dient bij de aanvraag van de vergunning te worden toegevoegd krachtens het Onroerend Erfgoeddecreet van 12 juli 2013. De aanvraag van vergunning betreft immers een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen voor een 8.180 m² van de betrokken percelen + openbaar domein en met een voorziene bodemingreep op 39.766 m². Hierdoor worden de gestelde oppervlaktegrenzen overschreden, waardoor het opstellen van een archeologienota noodzakelijk is.

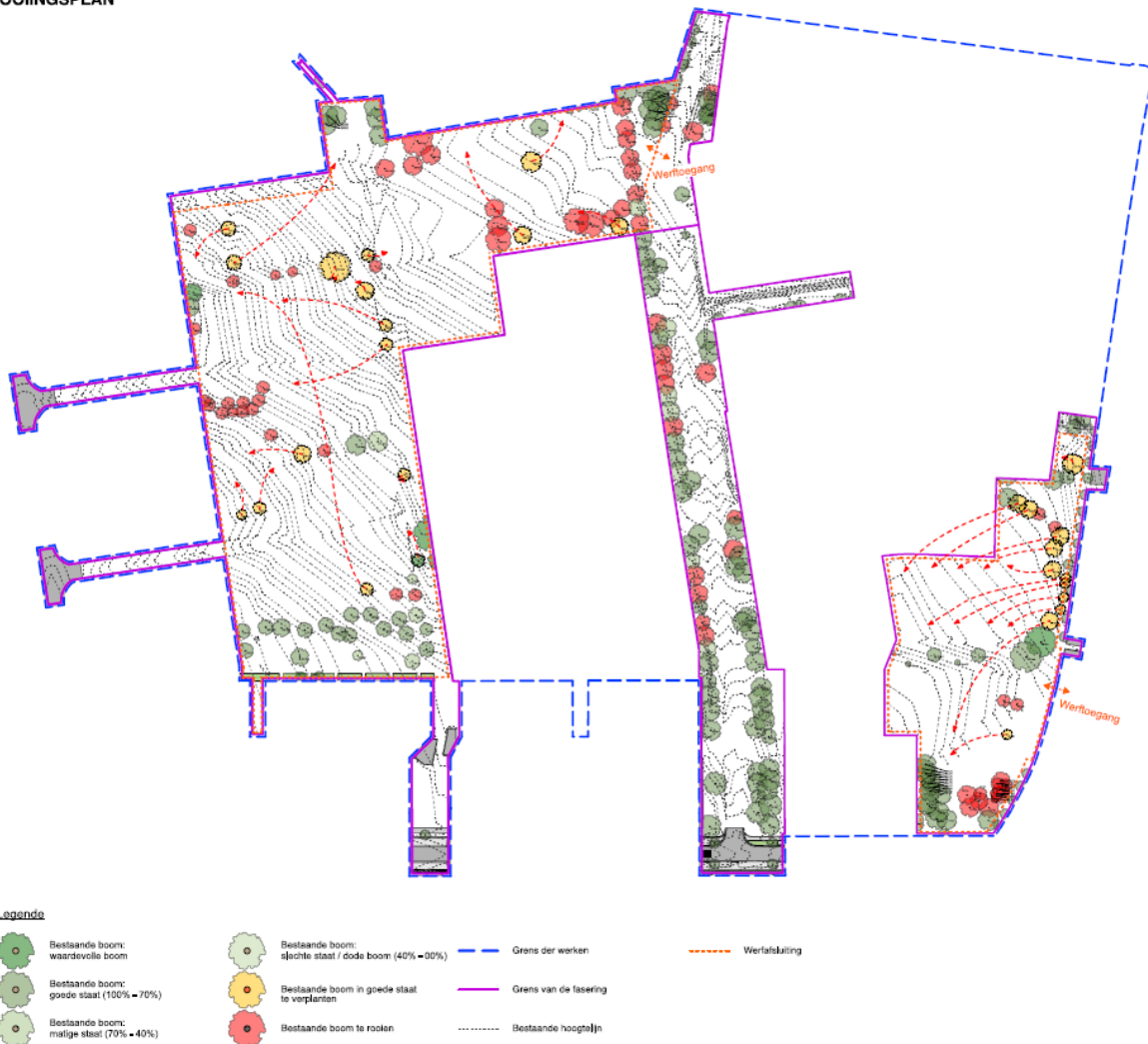
² Administrateur-generaal, 2022.

De criteria wanneer een archeologienota verplicht is, worden hieronder aangeduid op de beslissingsboom van het agentschap Onroerend Erfgoed.

1.2.5 Geplande werken

Er wordt de realisatie gepland van Fase 2 binnen het project 'Transformatie sociale woonwijk Lange Munte'. Deze fase focust op een oppervlakte van 39.766 m² binnen de wijk. Hierbij zullen 47 bestaande woningen worden afgebroken om ruimte te maken voor de nieuwbouw. Daarbij dienen ook bomen gerooid te worden (zie figuur 6 voor het rooiplan).

**FASE 2
ROOIINGSPPLAN**

Figuur 5. Rooiplan binnen fase II (bron: opdrachtgever).

De huidige bebouwing is geconstrueerd op een vloerplaat en sleuffunderingen. Er is geen onderkeldering aanwezig. De afmetingen zijn niet gekend. De bebouwing wordt volledig gesloopt (inclusief funderingen), waarna het terrein ingezaaid wordt tot de respectievelijke bouwfases van start gaan.

Binnen het plangebied worden nieuwe wooneenheden, wandel- en fietsverbindingen, parkeerplaatsen voor auto's en fietsen, collectief/openbaar groen en een ondergrondse parkeergarage voorzien. Meer specifiek gaat het om 19 grondgebonden woningen en 123 appartementen. Gebouwen 1 tot en met 8 zijn meergezinswoningen, gebouwen 9, 10 en 11 zijn grondgebonden woningen. De nieuwe wooneenheden worden op vloerplaten en sleuffunderingen geconstrueerd. Voorafgaand aan de aanleg van de fundering worden beo-velden aangelegd onder de funderingen, de parkeerplaatsen in cluster 1 en 2 en de wadi's van gebouw 6, 7 en 8. Deze beo-velden

1.3.2 Afwegingskader

Het archeologische vooronderzoek beoogt steeds een minimum aan destructie van het archeologisch erfgoed. Vooraleer de opportuniteit van vooronderzoek met ingreep in de bodem af te wegen, is aldus eerst de opportuniteit van de diverse (combinaties van) methoden voor vooronderzoek zonder ingreep in de bodem het afwegen waardig.

De keuze van de (combinaties van) methoden is steeds gebaseerd op volgende vier criteria:

1. *Mogelijkheid: is het mogelijk om de methode toe te passen binnen het plangebied?*
2. *Nut: kan een bruikbaar resultaat verwacht worden met de toepassing van de methode?*
3. *Schadelijkheid: kan toepassing van de methode het te verwachten bodemarchief overdreven beschadigen?*
4. *Noodzaak: rechtvaardigt de kost van de methode het te verwachten resultaat?*

Vooronderzoek zonder ingreep in de bodem	Vooronderzoek met ingreep in de bodem
a. bureauonderzoek	
b. landschappelijk bodemonderzoek	
c. geofysisch onderzoek	
d. veldkartering	
e.	verkennend archeologisch booronderzoek
f.	waarderend archeologisch booronderzoek
g.	proefsleuven en proefputten

1.4 LEESWIJZER

Een nota bestaat uit twee delen: een verslag van resultaten en een programma van maatregelen. In dit deel (deel I) is het verslag van resultaten opgesteld. Dat verslag heeft naast dit inleidende hoofdstuk een hoofdstuk voor elke uitgevoerde onderzoeksfase. In elk van die hoofdstukken worden de vraagstelling, de onderzoeksdoelen, de toegepaste methoden en verkregen resultaten gerapporteerd. Iedere fase eindigt met een afweging van de noodzaak van aanvullend archeologisch (voor-) onderzoek. Hiertoe wordt een uitspraak gedaan over het potentieel op kennisvermeerdering en de eventuele aard daarvan.

Tijdens het onderzoek zijn er uiteenlopende bronnen geraadpleegd of gebruikt voor het maken van kaarten. Een aanzienlijk deel hiervan bestaat uit kaartmateriaal dat informatie kan opleveren over de geschiedenis van het terrein en de bodemgesteldheid. Hiervoor zijn de Databank Ondergrond Vlaanderen (DOV) en de Catalogus van Geopunt met name van belang. Zij verstrekken allerlei relevante kaarten over de Vlaamse ondergrond, maar ook het digitale terreinmodel van Vlaanderen (DTM), historische kaarten en recente orthofoto's. Daarnaast zijn de centraal archeologische inventaris en de kaart 'gebieden waar geen archeologie te verwachten valt' (GGA) van groot belang bij het inschatten van de archeologische verwachting. In de tekst wordt er naar specifieke bronnen verwezen indien van toepassing; de volledige bronvermelding is te vinden in hoofdstuk 3. Tenslotte wordt er voor een vlot begrip van de geologische en archeologische periodes naar figuur 7 verwezen.

CHRONOLOGISCH KADER

HOLOCEEN	POSTGLACIAAL	SUBATLANTICUM	post-middeleeuwen	Tweede Wereldoorlog	1940 - 1945									
				Eerste Wereldoorlog	1914 - 1918									
				nieuwste tijd	19de E - 20ste E									
				nieuwe tijd	16de E - 18de E									
			middeleeuwen	late middeleeuwen	13de E - 15de E									
				volle middeleeuwen	10de E - 12de E									
				vroegemiddeleeuwen	Karolingische periode	2de helft 8ste E - 9de E								
					Merovingische periode	6de E - 1ste helft 8ste E								
					Frankische periode	5de E - 6de E								
			Romeinse tijd	laat-Romeinse tijd	284-402									
				midden-Rominsse tijd	69-284									
				vroeg-Romeinse tijd	57 v. Chr. - 69									
		METAALTJIDEN	ijzertijd	late ijzertijd	475/450 - 57 v. Chr.									
				vroegemiddeleeuwen	800 - 475/450 v. Chr.									
		bronstijd	late bronstijd	1050 - 800 v. Chr.										
			middenbronstijd	1800/1750 - 1050 v. Chr.										
			vroegemiddeleeuwen	2100/2000 - 1800/1750 v. Chr.										
		SUBBOREAAL	neolithicum	laatneolithicum	2850 - 2100/2000 v. Chr.									
				middenneolithicum	4200 - 2850 v. Chr.									
				vroegneolithicum	5300 - 4200 v. Chr.									
		ATLANTICUM	mesolithicum	laatmesolithicum	7800 - 5300 v. Chr.									
				middenmesolithicum	8500 - 7800 v. Chr.									
				vroegmesolithicum	9500 - 8500 v. Chr.									
		BOREAAL	STEENTJIDEN	paleolithicum	laatpaleolithicum	35.000 - 9500 v. Chr.								
paleolithicum	middenpaleolithicum						300.000 - 35.000 v. Chr.							
								PREBOREAAL	LATE DRYAS	ALLERØD	VROEGE DRYAS	BØLLING		
		DENEKAMP											HENGELO	MOERSHOOFD
								EEMIAAN	SAALIAAN					
		VROEG GLACIAAL		ODDERADE	BRØRUP	AMERSFOORT								
PLENIGLACIAAL	DENEKAMP						HENGELO			MOERSHOOFD				
								LAAT GLACIAAL	LATE DRYAS		ALLERØD	VROEGE DRYAS	BØLLING	

Figuur 7. Chronologisch kader met de geologische en archeologische perioden (niet in verhouding).

2 VERSLAG VAN RESULTATEN: PROEFSLEUVEN 2025B357

2.1 INLEIDING EN METHODOLOGIE

2.1.1 Administratieve gegevens

Onderstaande gegevens zijn aanvullend op de administratieve gegevens zoals in het inleidend deel (§1.1) weergegeven en zijn specifiek van toepassing op het proefsleuvenonderzoek.

Tabel 2. Administratieve gegevens proefsleuvenonderzoek.

Projectcodes agentschap Onroerend Erfgoed ³ : - Projectcode proefsleuvenonderzoek	2025B357		
Onderzoekskader	Opstellen van een nota voor de aanvraag van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen		
Erkend archeoloog	RAAP België (OE/ERK/Archeoloog/2016/00154)		
Naam plangebied	Transformatie sociale woonwijk Lange Munte Fase 2 (Herwerking		
Adres	Morinnestraat z/n, Baaistraat z/n		
Deelgemeente/gemeente	Kortrijk		
Provincie	West-Vlaanderen		
Kadastrale gegevens	Kortrijk Afd. 4; Sectie C; percelen 399K5, 399P5, 399L5, 399M5, 399N5, 399F2, 399Y, 399Z, 399A2, 399B2, 399E2, 399T, 399V, 399W, 399X, 399D2, 399P, 399N, 399S, 399R, 399C2, 399G, 399H, 399K, 399L, 399M, 399F3, 399E3, 399D3, 399C3, 399B3, 399A3, 399P2, 399L2, 399H2, 399N2, 399M2, 399K2, 406C, 410X, 410Y, 410Z, 410A2, 410Bb2, 410C2, 410N2, 410P2, 410R2, 410S2, 410T2, 410V2, 410W2, 410X2		
Oppervlakte betrokken percelen	8.180 m ² + openbaar domein		
Oppervlakte plangebied	39.766 m ²		
Oppervlakte geplande bodemingrepen	39.766 m ²		
Oppervlakte zone proefsleuvenonderzoek	39.766 m ²		
Bounding box in Lambert-coördinaten:	zuidwest: noordoost:	X: 74393.61 X: 75475.14	Y: 167047.58 Y: 167663.82

- Betrokken actoren: Raap België, Bart Bot Archeologie
- Wetenschappelijke begeleiding: nvt.

2.1.2 Onderzoeksoopdracht

2.1.2.1 Doelstelling

Het proefsleuvenonderzoek had tot doel na te gaan of er binnen het projectgebied archeologische grondsporen en vondsten aanwezig zijn en uitspraken te doen over de waarde ervan.

2.1.2.2 Wetenschappelijke vraagstelling

Voor het proefsleuvenonderzoek zijn de volgende onderzoeksvragen opgesteld:

³ Voor elke fase van vooronderzoek is een projectcode bekomen bij het agentschap Onroerend Erfgoed. Deze projectcode is op alle documenten van het vooronderzoek, registratie, verpakking van vondstenmateriaal en verpakking van stalen aangebracht.

- Zijn er archeologische sporen en/of relictten aanwezig?
- Zijn er sporensites aanwezig en wat is de impact hierop van de bestaande oppervlakkige verstoringen?
- Wat is de bewaringsgraad van de sporen en hoe diep zijn deze bewaard? Kunnen verstoorde zones afgebakend worden?
- Wat is de aard van de sporen en uit welke periode dateren ze?
- Hoe vallen de resultaten samen met de archeologische en historische kennis uit dit gebied?
- Zijn er nog artefacten aangetroffen die dateren uit de steentijd en kunnen hierdoor artefactensites worden geïdentificeerd? Is er verder onderzoek nodig naar deze resten uit de steentijd alvorens een eventuele opgraving van sporensites plaats vindt?
- Welke zones kunnen als archeologisch waardevol beschouwd worden en dienen onderworpen te worden aan een archeologische vervolgoopgraving?
- Zijn er mogelijkheden voor in situ bewaring?
- Hoe is de bodem opgebouwd tussen de twee tijdens het landschappelijk bodemonderzoek onderzochte zones? Hoe verhoudt het colluvium zich tot het eolische pakket?
- Kunnen er in het plangebied oude looppniveaus geïdentificeerd worden die niet bij het booronderzoek werden aangetroffen?
- Is de archeologische verwachting correct ingeschat? Op welke manier heeft dit voor een geschikte prospectiemethode gezorgd?
- Op welke diepte bevinden zich de archeologische vindplaatsen en kunnen deze geassocieerd worden met paleobodems?
- Welke impact kunnen de artefacten hebben gehad door de eolische afzettingen?

2.1.2.3 Randvoorwaarden

Het onderzoek is uitgevoerd door een erkend archeoloog volgens de normen van de Code van Goede Praktijk.

2.1.3 Beschrijving van de strategie & werkwijze van het onderzoek via proefsleuven

In het voorafgaande bureauonderzoek (20211191) werd in het programma van maatregelen reeds een plan opgesteld voor de oriëntatie en ligging van de proefsleuven. Hierbij werd rekening gehouden met de vorm van het onderzoeksgebied, reeds gekende verstoringfactoren op het terrein en de te behouden bomen en vegetatie om de optimale kans te verkrijgen op het aantreffen van een mogelijk aanwezige archeologisch site.

De oriëntatie en ligging van de proefsleuven zoals opgelegd in het Programma van Maatregelen van de bureaustudie is slechts deels gevolgd omdat het onderzoek naargelang het vorderen van de sloop gefaseerd diende te gebeuren en niet het volledige terrein vanaf de eerste fase beschikbaar was. Zo konden de zones publieke ruimte (parking) en de groenzones niet in de fase van de sloop onderzocht worden aangezien deze nog niet in eigendom waren van de bouwheer op dat moment. Daarnaast bleek het onmogelijk om sleuven te trekken doorheen de bebouwde zones. De funderingswijze van de gebouwen was veel zwaarder dan aanvankelijk ingeschat. Achterin elke bouwblok bevonden er zich op elk perceel regenwaterputten. Hierdoor was het grootste deel reeds verstoord. Bijkomende liepen er vóór elke bouwblok nog leidingen waarvan een deel niet was afgesloten (zoals de straatverlichting en waterleiding). Dit alles zorgde dat de aanleg van de sleuven niet kon worden uitgevoerd zoals gepland. Hieronder zal per fase worden toegelicht met welke zaken rekening werd gehouden en waarom het vooropgestelde sleuvenplan wijzigde.

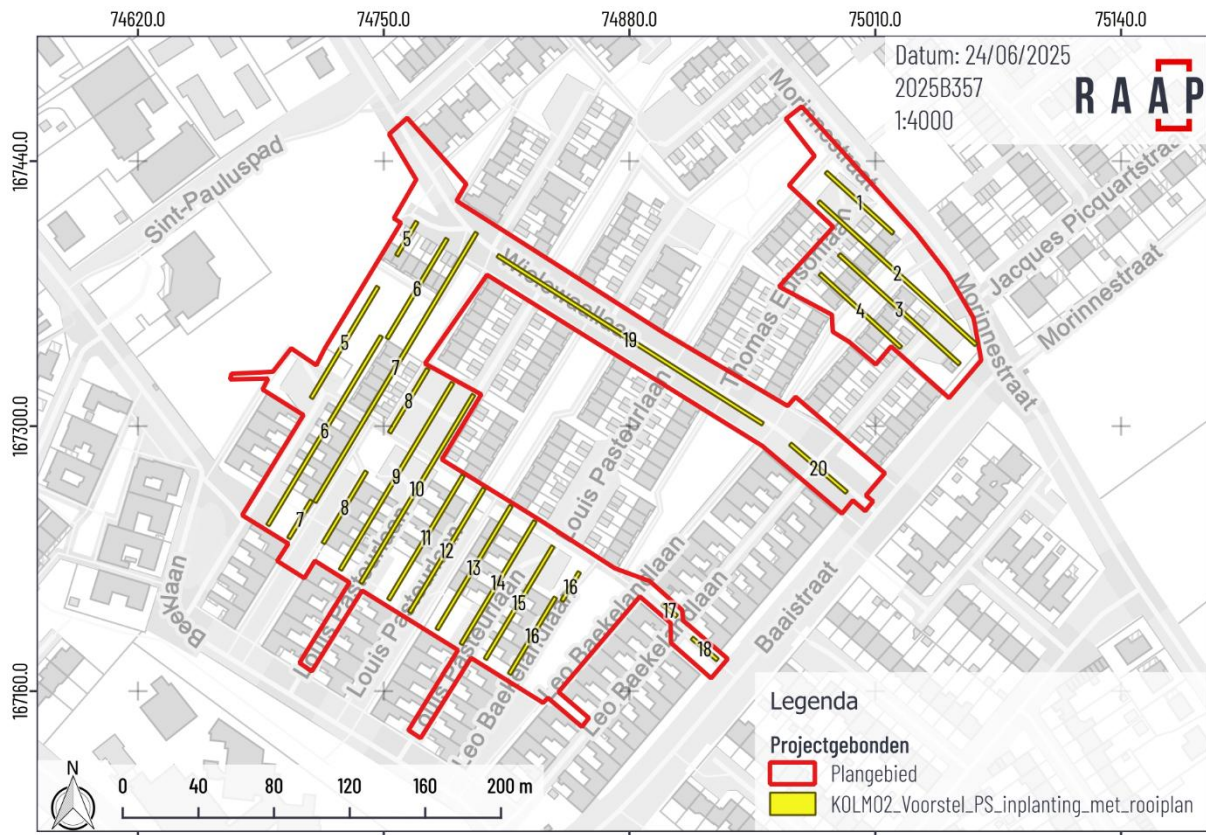
De uitvoering gebeurde in 4 fases.

Fase 1: 26/02/2025: werkputten 1 en 4

Fase 2: 14/04/2025: werkputten 5 t.e.m. 11

Fase 3: 26/05/2025: werkputten 12 t.e.m. 16

Fase 4: 19/06/2025: werkputten 17 t.e.m 19

Figuur 8. Algemeen overzicht met de geplande sleuven. (bron: AGIV, 2024b).

Een eerste fase van het proefsleuvenonderzoek vond plaats op woensdag 26 februari 2025. Het betrof de meest oostelijke zone van het plangebied met een oppervlakte van circa 6000m². Het sleuvenplan zoals voorgesteld in het programma van maatregelen⁴ in de bureaustudie werd niet gevolgd. Enkele zones waren niet toegankelijk voor onderzoek. Het betrof een verharde zone (rijbaan en parking) in het noorden met een oppervlakte van circa 2000m² en een groenzone in het zuiden met een oppervlakte van 1000m². Na enkele terreinwaarnemingen werd besloten om de sleuven anders in te plannen. Er werd gekozen om de proefsleuven in de voormalige tuinzones aan te leggen omdat daar de meeste kans op een gave bodemopbouw aanwezig was. Tijdens de waarnemingen ter plaatse werd immers vastgesteld dat de zone van de voormalige bebouwing sterk verstoord was, met een gewapende betonplaat van minimum 1 m dik en met diep ingeheide ring- en palenfunderingen. In totaal werden vier sleuven aangelegd met een NO-ZW-oriëntatie. Sleuven 1 en 4 werden breder (4,75m) aangelegd dan voorzien. Tijdens het archeologisch onderzoek moest ook rekening gehouden worden met nog in werking zijnde nutsleidingen. Het ging hier vooral om telefoon- en internetkabels en elektriciteitskabels.

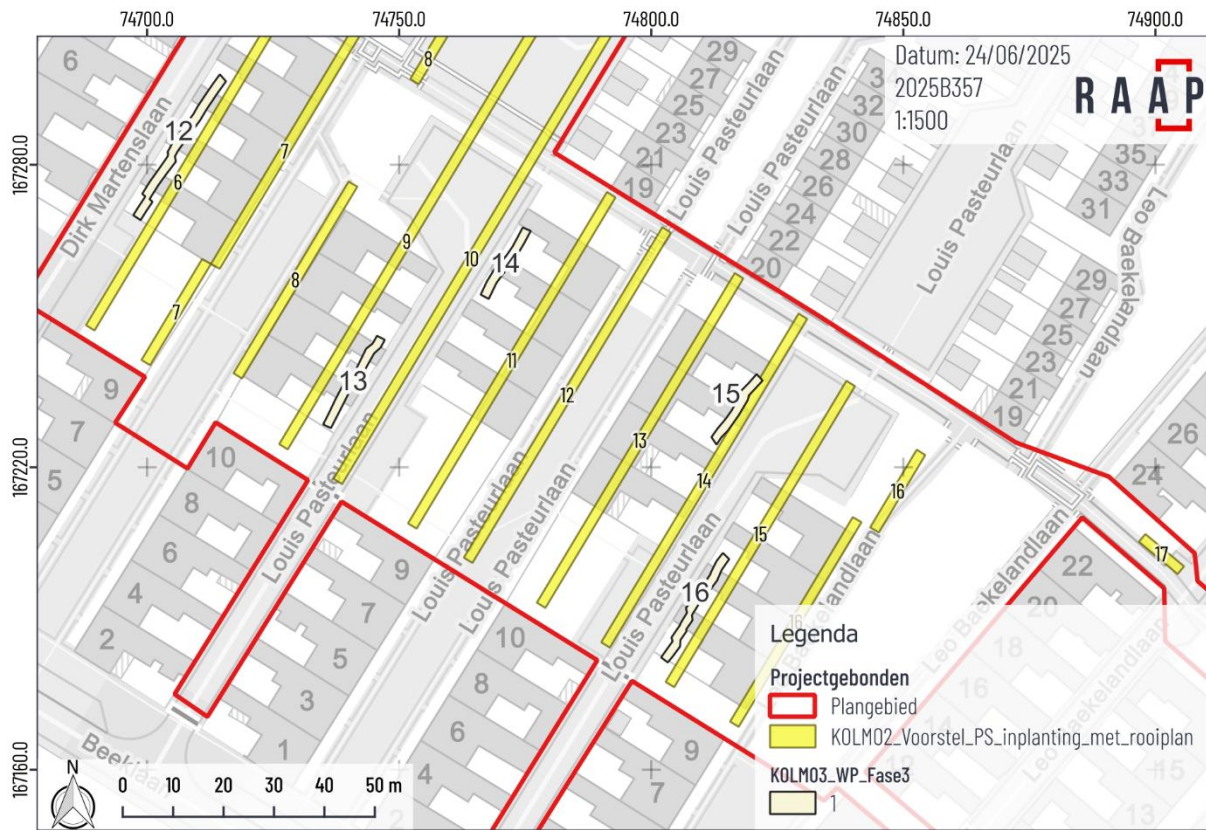
⁴ Vooronderzoek Kortrijk Transformatie sociale woonwijk Lange Munte Fase 2 (KOLM02) | Archeologieportaal Onroerend Erfgoed

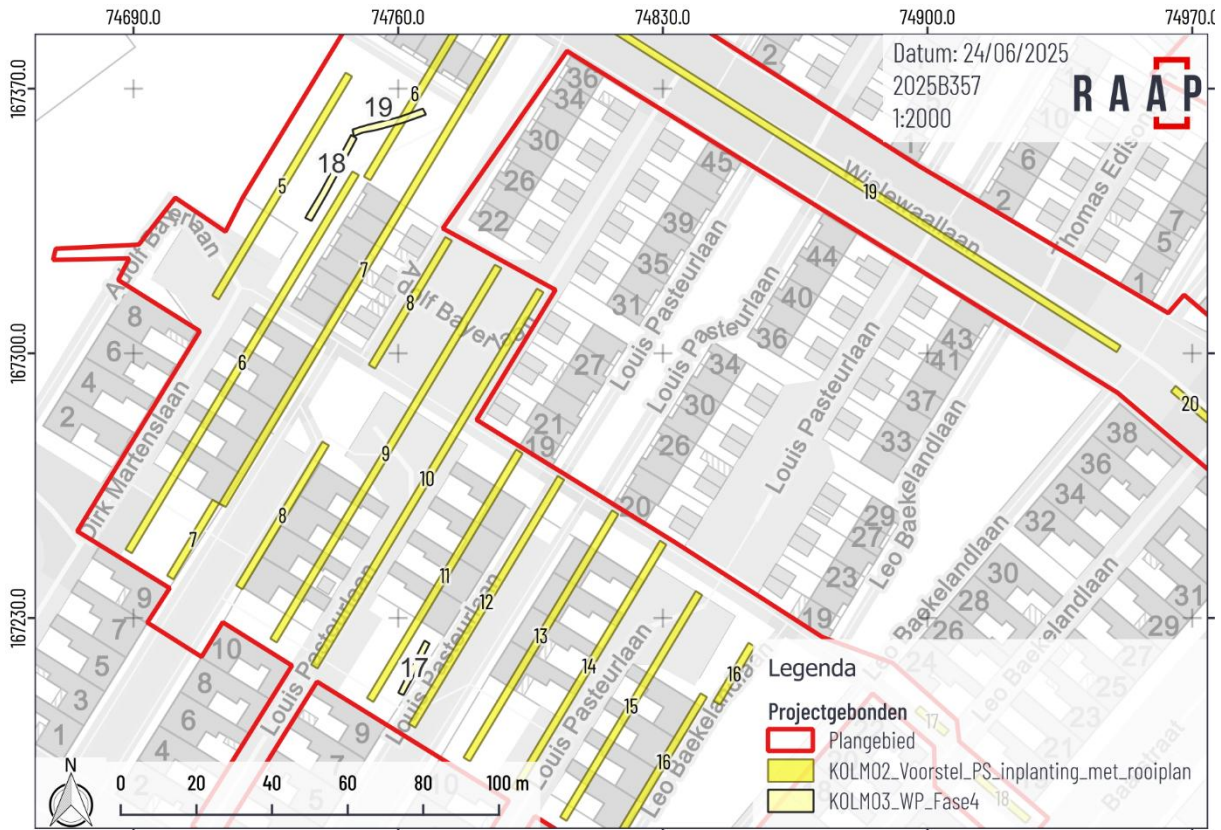
Figuur 10. De geplande sleuven en de uitgevoerde sleuven/werkputten in fase 2. Projectie op de GRB. (bron: AGIV, 2024b).

De derde fase van het onderzoek situeerde zich aan de westelijke zijde van het plangebied over een vijf afgebroken bouwblokken ter hoogte van de Dirk Martenslaan en de Louis Pasteurlaan. Gezien de ondertussen gekende problematiek van de zware versterking ter hoogte van de woningen zelf omwille van de funderingswijze, werd ervoor gekozen om te werken met een proefsleuf ter hoogte van de tuinzones van de woningen waarbij de regenwaterputten werden gemeden. De sleuven werden genummerd van 12 t.e.m. 16. Buiten de percelen mocht in de groenzones nog niet gegraven worden. Deze en de publieke ruimtes (bestrating, parking) worden pas aan de bouwheer overgedragen in de bouwfase.

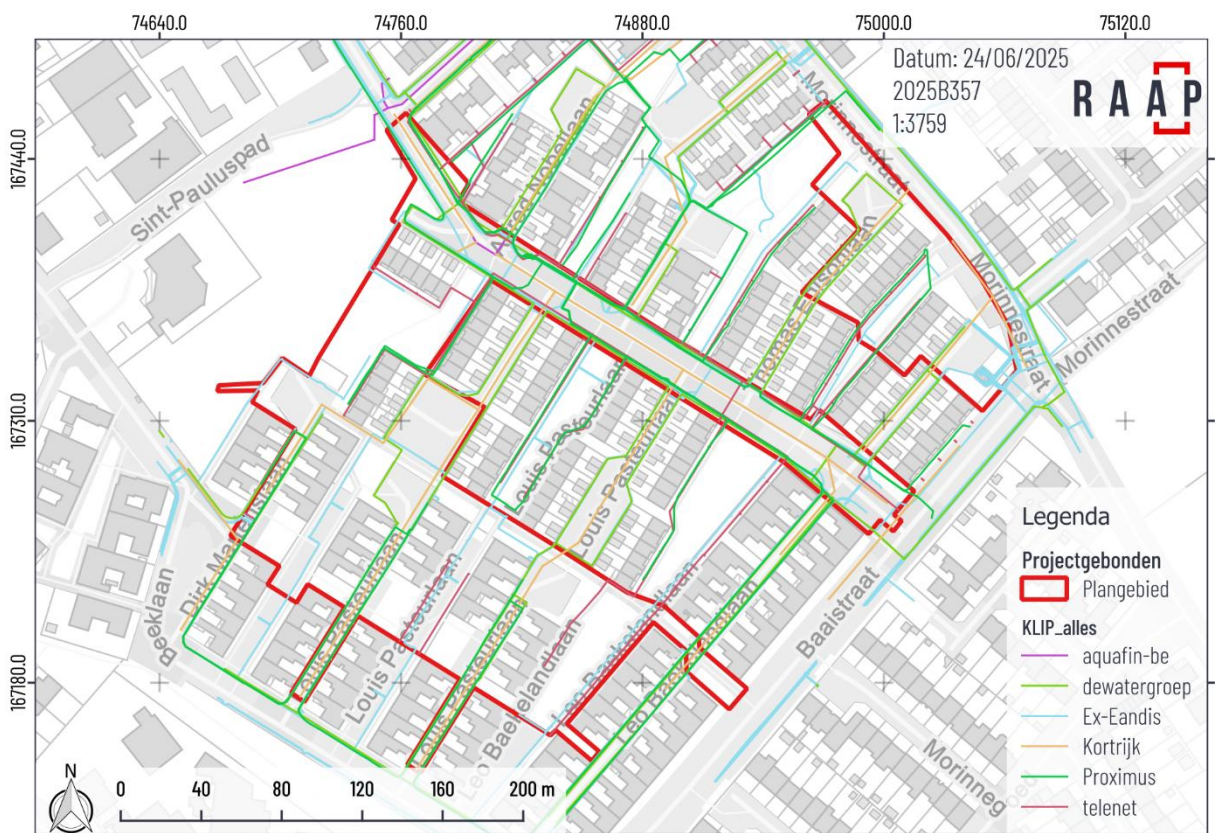

Figuur 11. De geplande sleuven en de uitgevoerde sleuven in fase 3. Projectie op de GRB. (bron: AGIV, 2024b).

De vierde fase omvatte twee werkputten die na overleg en uitzonderlijk toch reeds onderzocht konden worden in de fase van de sloop hoewel nog niet in eigendom van de opdrachtgever. In het noorden werden ter hoogte van het huidige speelplein sleuf 18 aangelegd. Sleuf 17 bevond zich ter hoogte van een kleine graszone tussen de woonblokken in het westen van het plangebied. Dit waren de enige groenzones waar effectief een sleuf kon ingepland worden in deze fase aangezien er maximaal wordt ingezet op boombehoud. De meeste bomen worden effectief behouden of worden verplaatst waardoor in deze fase geen bomen gerooid konden worden en bovendien de kruinprojectie diende gevrijwaard te worden.

Figuur 12. De geplande sleuven en de uitgevoerde sleuven in fase 4. Projectie op de GRB. (bron: AGIV, 2024b).

Figuur 13. Projectie van het KLIP-plan op de GRB (bron: AGIV, 2024b).

Figuur 14. Ontoegankelijke zone in het noorden tijdens fase 1 van het proefsleuvenonderzoek. De verharding diende zo lang mogelijk als parking in dienst te blijven. Dit geldt voor alle dergelijke openbare zones binnen het plangebied.

Figuur 15. Zicht op de noordelijke zone van het onderzoekbare deel van het plangebied, locatie proefsleuf 1.

Figuur 16. Zicht op de betonplaat van gewapend beton van de voormalige woningen (Fase 1).

Figuur 17. Zicht op een klein deel groenzone centraal binnen het plangebied, locatie proefsleuven 2 en 3 (fase 1)

Figuur 18. Zicht op het afgebroken bouwblok in het noordwestelijke deel (op de voorgrond de locatie van WP5) (fase2).

Figuur 19. Zicht op het afgebroken bouwblok in het noordwestelijke deel (op de voorgrond de locatie van WP8) (fase2).

Figuur 20. Zicht op locatie werkput 14 voor aanvang (fase 3).

Figuur 21. Zicht op planmatig schijnbaar toegankelijke groenzones, maar wegens boombehoud onmogelijk te onderzoeken (fase 4).

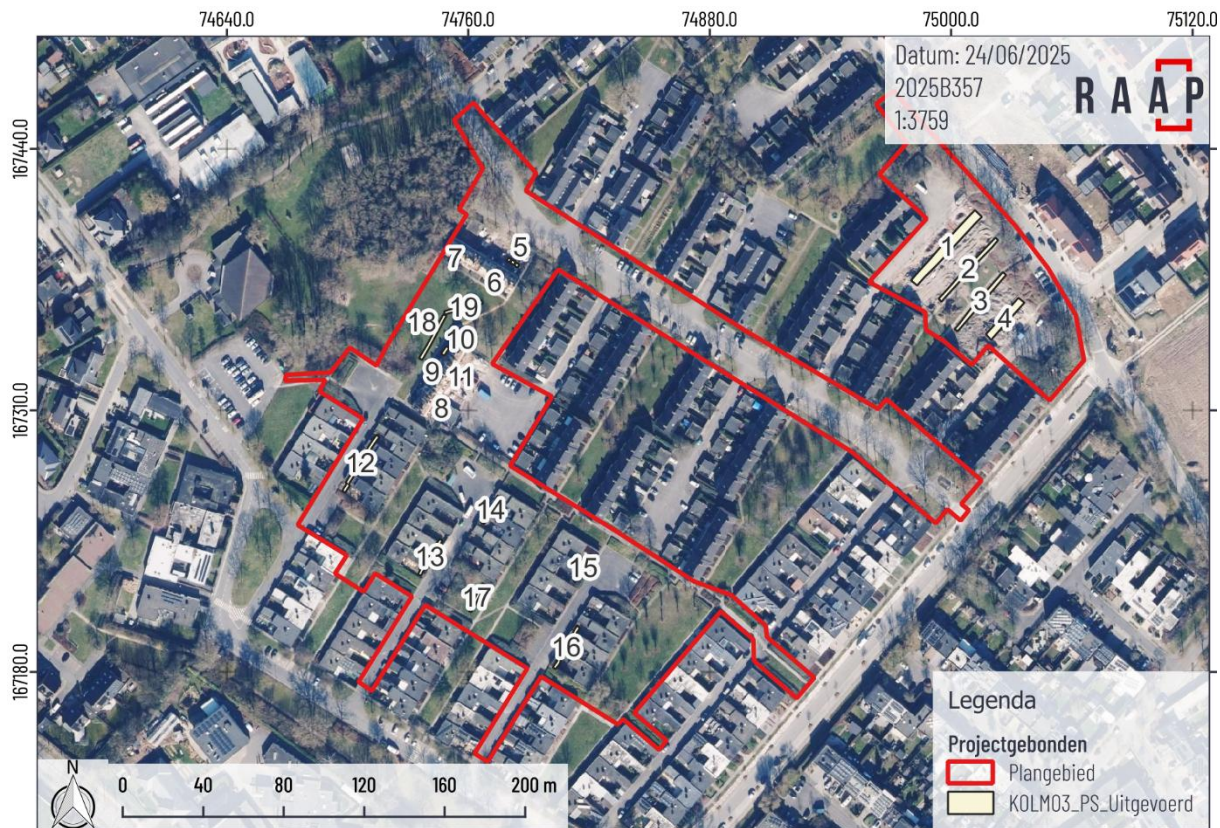

Figuur 22. Zicht op het deel van het speelplein toegankelijk voor sleuf 18 (fase 4).

De sleuven hebben een totale oppervlakte van 805,11 m². Daarmee wordt het dekkingspercentage van 12,5% niet gehaald. Echter is dit te wijten aan de toegankelijkheid van het terrein. Enerzijds konden enkel de zones in eigendom onderzocht worden. De zones publieke ruimte (straat, parking) dienden gevrijwaard te worden. Daarnaast waren vele groenzones eveneens ontoegankelijk wegens het behoud van de bomen. Hierbij dient ook de kruinprojectie gevrijwaard te worden. Daarnaast waren vele verstoringen aanwezig op het terrein (funderingen, regenwaterputten) die gemeden werden tijdens het proefsleuvenonderzoek. Tenslotte waren de aanwezige leidingen nog in dienst en dienden deze te allen tijde vermeden te worden bij de graafwerken.

Tabel 3. Overzicht van de onderzochte oppervlaktes per werkput.

Werkputnummer	Type	Onderzocht oppervlak (in m ²)
1	Proefsleuf	214m ²
2	Proefsleuf	85,14m ²
3	Proefsleuf	81,02m ²
4	Proefsleuf	92,23m ²
5	Proefput	3,89m ²
6	Proefput	4,75m ²
7	Proefput	8,52m ²
8	Proefput	3,87m ²
9	Proefput	6,20m ²
10	Proefput	8,27m ²
11	Proefput	3,88m ²
12	Proefsleuf	58,29m ²
13	Proefsleuf	35,87m ²
14	Proefsleuf	28,08m ²
15	Proefsleuf	26,98m ²
16	Proefsleuf	41,05m ²
17	Proefsleuf	24,35m ²
18	Proefsleuf	44,20m ²
19	Proefsleuf	34,52m ²
TOTAAL		805,11m ²

Figuur 23. Uitgevoerd proefsleuvenplan voor het te onderzoeken gebied op een recente luchtfoto (bron: AGIV, 2024b).

2.1.3.1 Keuze voor de selectie van vondsten en stalen

Bij elk archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem worden de vondsten per spoor, per vulling en per materiaalcategorie ingezameld. Ze krijgen een uniek vondstnummer en worden ter hoogte van hun exacte vindplaats ingemeten (XYZ). Tijdens het onderzoek werden geen vondsten aangetroffen.

In deze fase van vooronderzoek is staalname voor natuurwetenschappelijk onderzoek in functie van paleo-ecologische of ecologisch-archeologische interpretaties niet verplicht. Staalname kan evenwel aangewezen zijn bij complexe ondergronden waarvoor geen of weinig bruikbare informatie over de ontstaansgeschiedenis gekend en ontsloten is, onder andere in dynamische, fluviaatle of mariene afzettingsmilieus. Tevens kan staalname aangewezen zijn bij situaties die betekenisvol afwijken van het verwachte. Tijdens het vooronderzoek werden geen natuurwetenschappelijke stalen genomen.

2.1.3.2 Gebruikte materialen en technische specificaties

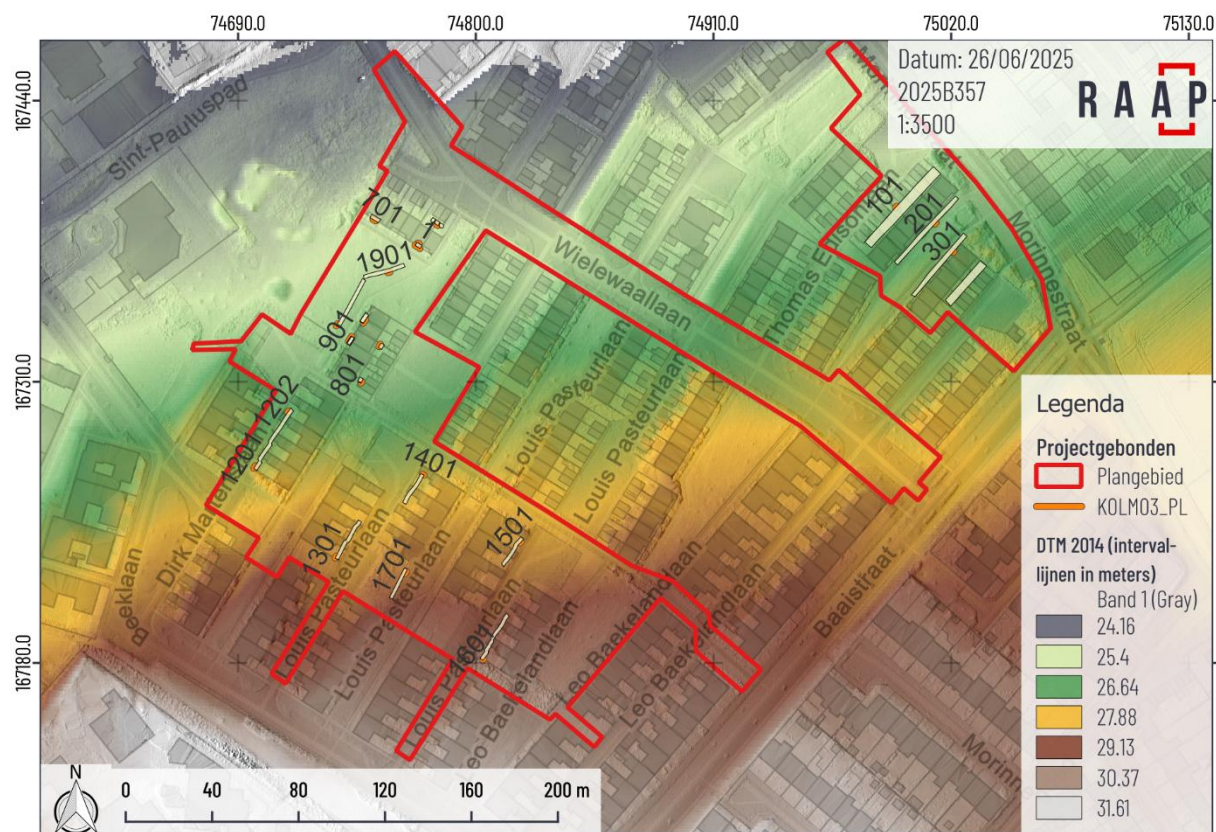
De werkputten werden aangelegd met behulp van een kraan op rupsbanden van 35 ton en met een gladde graafbak van 1.8 m breed. De foto's van de aangelegde werkputten en het sporenbestand werden genomen met een Motorola G8 en de door RAAP Nederland ontworpen software Phidili. Alle landmeetkundige opmetingen werden uitgevoerd met een DGPS (model Sokkia GCX2). De meettoepassingen werden uitgevoerd via het softwareprogramma SurvCE. Alle sporen, vondsten en monsters werden geregistreerd in een elektronische databank (Odile), ontworpen door RAAP Nederland. Voor de registratie van de bodemkundige profielen werden deze op papier ingetekend op schaal 1/20 en later gedigitaliseerd.

2.2 ASSESSMENTRAPPORT PROEFSLEUVEN EN/OF PROEFPUTTEN

2.2.1 Beschrijving van de aardkundige opbouw van het onderzochte gebied

2.2.1.1 Algemeen

Er werden in totaal 20 bodemkundige profielen uitgezet verspreid over het terrein. Deze kregen extra aandacht inzake steentijd gezien de resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek. Daarmee werd, aanvullend met de reeds geplaatste landschappelijke boringen, observaties in de putten zelf, de gekende bodemkaarten en geologische kaarten, voldoende inzicht verworven in de opbouw en gaafheid van het bodemarchief. De 20 profielen en bevindingen worden in de volgende paragrafen besproken. Daarbij wordt een indeling per fase aangehouden.

Figuur 24. Weergave van alle profielen met nummer. Projectie op DTM en GRB (bron: AGIV, 2024b).

2.2.1.2 Fase 1

Tijdens de eerste fase van het proefsleuvenonderzoek werden drie bodemprofielen (profielen 101, 201 en 301) geregistreerd. Op basis van deze bodemprofielen werd een éénduidig beeld bekomen van de bodemkundige situatie binnen deze zone van het plangebied: Het bovenste pakket werd gevormd door een A-horizont (proefsleuf 1) of Ap-horizont (proefsleuf 2 en 3) met een dikte van 30-40cm. Op deze diepte werd de geelbruine zandleem met sporadische roestverschijnselen (C-horizont) vastgesteld, het archeologisch sporenniveau. De grens tussen beide lagen was telkens scherp en abrupt. De bodemkaart karteert het plangebied als een zandleembodem met verbrokkelde B-horizont. Deze B-horizont werd op geen enkel profiel waargenomen. Het is heel waarschijnlijk dat bij de bouw en aanleg van de woonwijk de grond werd afgetopt en dat reeds een groot deel van het potentiële archeologische niveau werd afgegraven/verstoord tijdens deze werkzaamheden in het laatste kwart van de 20ste eeuw.

Figuur 25. Profiel 201 aan de zuidzijde van proefsleuf 2.

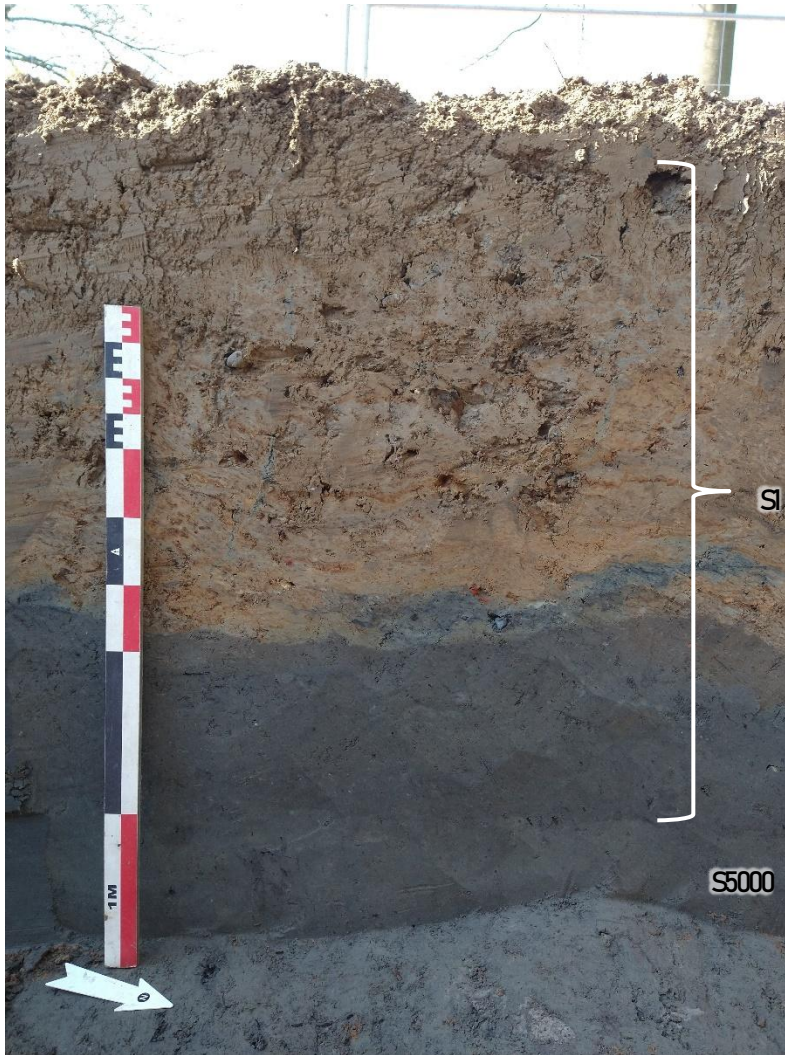
Figuur 26. Profiel 301 aan de zuidzijde van proefsleuf 3.

2.2.1.3 Fase 2

Tijdens de tweede fase werd per put een profiel geregistreerd. Dit leidde tot de vaststelling dat ter hoogte het noordelijke bouwblok dat in deze fase werd onderzocht er een ophogingspakket aanwezig is van ca. 1,5 m dik. In profiel P701 reikte deze tot een diepte van +23,7m TAW, in profiel P602 tot +23,8m TAW. Deze ophoging werd benoemd als S1. Het gaat om een ophoging van zandleem met een oxiderend of reducerend voorkomen. Heel sporadisch werd er een stukje bouwmetaal in teruggevonden.

Figuur 27. Profiel 602. Onder een ophogingspakket (S1) bevond zich de kleiige natuurlijke bodem (C-horizont, S5000).

Figuur 28. Profiel 701. Onder een ophogingspakket (S1) bevond zich de kleiige natuurlijke bodem (C-horizont, S5000).

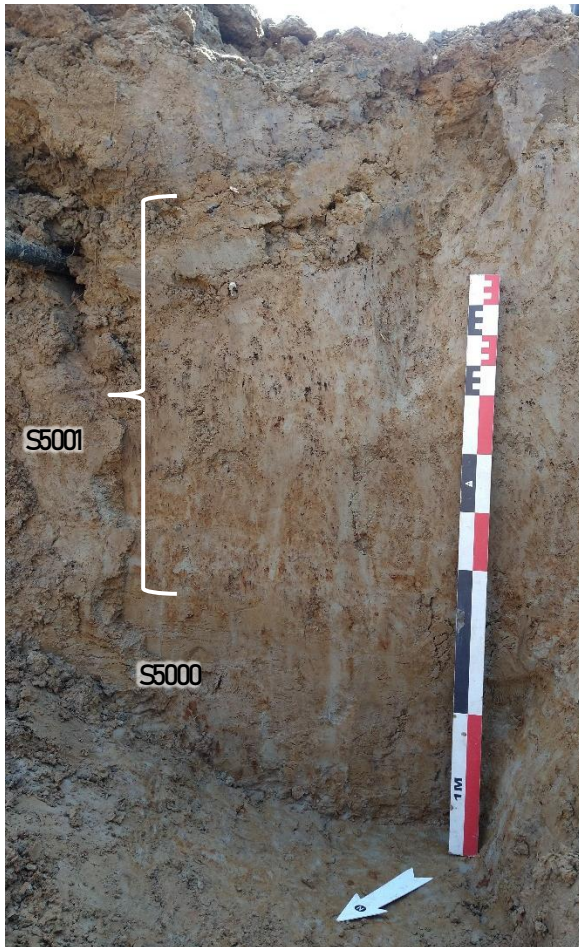
Bijkomend werd vastgesteld (in P601) dat de ringfundering van de woningen minstens 70 diep waren. Deze waren nogmaals gefundeerd op betonnen pijlers. Onder de ophoging (Aa-horizont bevond zich de C-horizont (benoemd als S5000). Deze had een kleiige textuur. Plaatselijk werden wat organische resten in de vorm van takjes in deze laag vastgesteld.

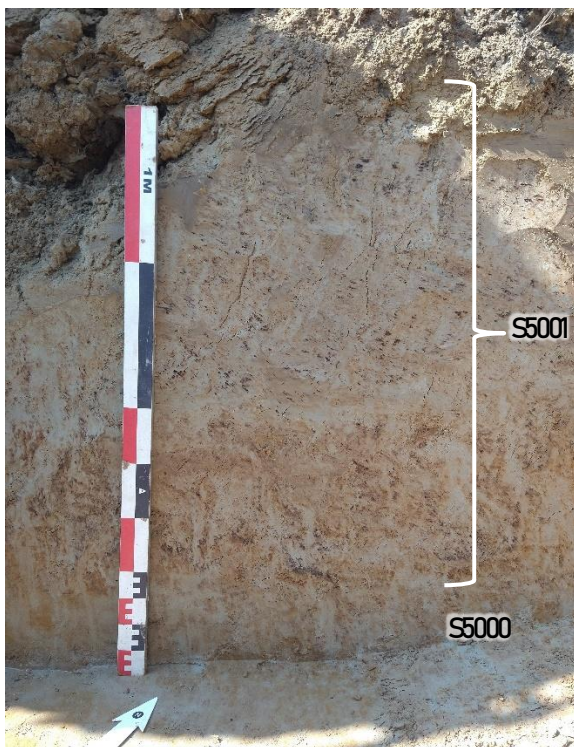
Figuur 29. Profiel 601: de diepte van de ringfundering van de huizen reikte tot 70cm diepte.

Ter hoogte van het zuidelijke bouwblok werd eenzelfde soort fundering vastgesteld. Echter was hier geen sprake van ophoging. Bij de aanleg onder het bouwpuin werd op een colluviaal pakket gestoten, benoemd als S5001. In profiel P801 was dit pakket 80cm dik. Er konden verschillende (grillige) horizonten in worden waargenomen met al dan niet meer Fe-concretie en Mn-spikkels en brokjes, of meer uitgeloogd (wit). Deze kunnen gesitueerd worden in de zogenaamde 'gley'-zone, waar de fluctuerende grondwatertafel heel wat processen van aanrijking en uitloging teweeg heeft gebracht. De bovenste laag tekende zich af als een Bw-horizont: een meer homogene verbruiningshorizont. Er zijn in dit pakket geen vondsten aangetroffen die kunnen wijzen op een (bewonings)site in de onmiddellijke nabijheid.

Onder het colluviaal pakket bevond zich de natuurlijke bodem. Deze was gelaagd en bestond afwisselend uit zand en zandleem. In de onderste laag werden kiezels vastgesteld.

Figuur 30. Profiel 801: aanduiding van het colluviaal pakket (S5001) en de natuurlijke bodem 'in situ' (S5000).

Figuur 31. Profiel 1101: aanduiding van het colluviaal pakket (S5001) en de natuurlijke bodem 'in situ' (S5000).

2.2.1.4 Fase 3

Zeven profielen werden geregistreerd tijdens fase 3 van het proefsleuvenonderzoek, een in elke werkput, twee in werkput 12. In het noordelijk deel van het plangebied werd hierbij een duidelijke ophogingslaag waargenomen. Deze bereikte een diepte tot ca. 150 cm -mv. Daarna werd een colluviaal pakket aangetroffen van ca. 30 cm dikte waaronder tenslotte de moederbodem werd aangetroffen. In het zuiden van het plangebied werd een A-C bodemprofiel waargenomen waarbij de C-horizont zich op ca. 40 cm -mv.

Figuur 32. P1202 in werkput 12 in het noorden van het plangebied.

Figuur 33. P1501 in werkput 15.

2.2.1.5 Fase 4

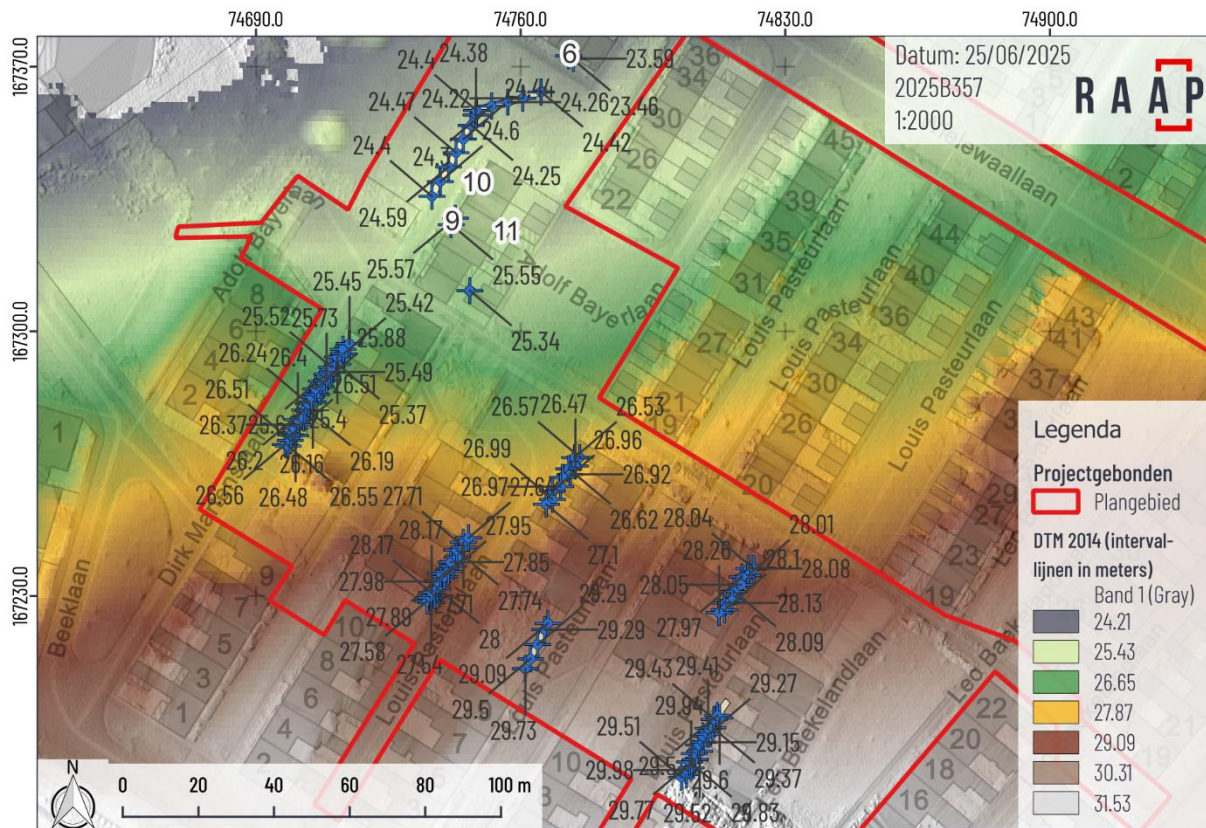
Tijdens deze laatste fase werden 3 profielen geregistreerd, één in elke werkput. In het zuidelijk deel van werkput 18 wijkt de bodemopbouw af van deze in werkput 19 die in het verlengde ten noorden van werkput 18 ligt. Werkput 19 was immers sterker verstoord. Hier was sprake van een recente afvalkuil waardoor zich hierrond gereduceerde grond bevond. Er is in P1901 een duidelijk A-C profiel waar te nemen. Tot een diepte van ca. 80 cm -mv is een duidelijk antropogeen (ophogings)pakket waar te nemen waaronder zich met een scherpe grens de oorspronkelijk bodem situeert (C-horizont). In sleuf 18 werd echter onder een ophogingspakket van ca. 90 cm nog een 15-20 cm colluvium aangetroffen. Dit had verder een vage ondergrens en overgang naar de eigenlijke moederbodem (C-horizont).

Figuur 34. Fotografische opname van profiel P1801 (links) en P1901 (rechts).

2.2.1.6 Besluit aardkundige opbouw

De geregistreerde profielen schetsen een eenduidig beeld van de bodemopbouw binnen het plangebied die in overeenstemming is met de resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek. In het noordelijk deel van het plangebied situeert de moederbodem zich op ca. + 24,5 m TAW, onder een ophogingspakket en een colluviaal pakket, terwijl in het zuiden een A-C bodemprofiel geregistreerd werd waarbij de moederbodem op ca. +28 à 29 m TAW werd aangetroffen. Hierbij dient evenwel opgemerkt te worden dat ook het plangebied een helling vertoont in zuidelijke richting. Het maaiveld situeert zich hier eveneens hoger dan in het noordelijk deel. In het colluviaal pakket werden geen sporen noch vondsten aangetroffen waardoor de sleuven na laagsgewijs verdiepen op één archeologisch niveau werden geregistreerd, namelijk de top van de C-horizont. De diepte van het archeologisch vlak varieerde van ca. 150 cm -mv in het noorden tot ca. 30 à 40 cm -mv in het zuiden.

Figuur 35. Weergave van de gemeten vlakhoogtes van het archeologisch niveau geprojecteerd op het DTM (bron: AGIV).

2.2.2 Assessment van sporen, spoorcombinaties en archeologische structuren

Tijdens het onderzoek werden in totaal 7 sporen geregistreerd (tabel 4). Na eliminatie van natuurlijke en recente verstoringen resteren er 7 archeologisch relevante sporen. Het merendeel van deze sporen zijn greppel- of grachtsegmenten die te linken zijn aan landindeling. Wat nu volgt is een beschrijving en interpretatie van de aangetroffen sporen en structuren per spoorcategorie. Een volledig overzicht van de spoorbeschrijvingen is terug te vinden in bijlage.

Tabel 4: Archeologisch relevante sporen en structuren.

Aard spoor		Aantal	Spoornummers
Gracht/greppel	GR	5	2, 4, 5, 6, 7
Laag	LG	1	1
Kuil	KL	1	3

2.2.2.1 Greppels & grachten

In totaal werden 5 sporen geïdentificeerd als gracht/greppel. In WP 9 werd bij het verdiepen van het colluvium een gracht waargenomen. Het spoor werd geregistreerd als S2. In coupe, gezet ter hoogte van de profiel P901, is de gracht ca. 1m breed. De zandemige vulling was volledig uitgeloozd. Dit wijst erop dat het om een relatief oude gracht kan gaan (Romeins of zelf metaaltijden). Er zijn geen vondsten in aangetroffen.

Figuur 36. WP9, vlak2, vlakfoto van S2.

Figuur 37. WP9, coupe op greppel S2, in P901 (recht op het profiel, licht schuin op de gracht).

Een tweede greppel S4 was zowel in vlak als coupe veel vager. Vermoedelijk betreft het een specifieke, sterk uitgeloopte laag in het colluvium, en niet om een greppel.

Figuur 38. WP10, vlak2, coupe op S4 (wellicht geen greppel maar een sterk uitgeloopte laag in het colluvium).

Tijdens de uitvoering van fase 3 werd in proefsleuf 16 eveneens een uitgeloopte greppel S5 aangetroffen met een oost-west oriëntatie. Deze had een breedte van ca. 55 cm en een vulling bestaande uit lichtblauw grijze zandleem. Er werden geen vondsten aangetroffen in de vulling.

Figuur 39. Fotografische opname van spoor 5, werkput 16, vlak 1.

Tenslotte werden bij uitvoering van fase 4 nog 2 greppels aangetroffen. Spoor S6 werd aangetroffen in werkput 17 en had een oost-west oriëntatie. Het spoor was ca. 50 cm breed en had een vrij heterogene vulling bestaande uit gelig lichtbruin en lichtgrijs zandleem met vrij veel roestverschijnselen. Er werden geen vondsten aangetroffen in de vulling. Spoor S7 situeerde zich in werkput 18 en had eerder een zuidwest-noordoost oriëntatie. Dit betrof een eerder smalle greppel met een breedte van ca. 40 cm. De vulling was eerder homogeen wittig tot lichtgrijs zandleem. De greppel werd manueel gecoupeerd en was eerder ondiep bewaard, zo'n 5 cm diep en komvormig. Opnieuw werden geen vondsten aangetroffen in de vulling.

Figuur 40. Fotografische opname van spoor S6, WP17, vlak 1.

Figuur 41. Fotografische opname van spoor S7, WP18, vlak 1 (links) en in coupe (rechts).

2.2.2.2 Kuilen

In WP10 werd tijdens het verdiepen van vlak 1 naar vlak 2 in het colluvium een vlak waargenomen met meer ijzerconcretie, en wat grijzer dan de laag waarin het zich bevond. Het betrof een halve cirkel, gelegen tegen de putwand. Een parallelle concentrische cirkel rond dit grijze spoor vertoonde daarentegen meer ijzerconcretie, maar was eerder roestig van kleur. De aflijning was erg vaag, ook in de coupe tegen de putwand bleef dit zo. Het betrof ofwel een oude kuil, ofwel zijn deze lagen het gevolg van een wijzigende waterwerking in het colluvium. Tijdens het veldwerk werden de lagen alsnog als kuil beschreven onder spoor S3.

Figuur 42. WP10, vlak 2, spoor 3 met binnenste vulling 0 en buitens vulling 1.

Figuur 43. WP10, profiel 1001. Doorsnede op S3: een kuil of lagen in het colluvium, ontstaan door waterwerking.

2.2.2.3 Natuurlijke verstoringen

Weinig natuurlijke verstoringen werden geregistreerd. In enkele gevallen gaat het duidelijk om windvallen. Naast deze sporen werden de meeste, duidelijk te herkennen natuurlijke verstoringen, reeds op het veld ingemeten onder S998.

2.2.2.4 Recente verstoringen

Verspreid over het terrein werden enkele duidelijke verstoringen en recente kuilen ingemeten als verstoringen. Het gaat hier om recente leidingen en recent muurwerk (waterputten, septische putten), voornamelijk in proefsleuven 1 en 4. Een belangrijke kanttekening was de aanwezigheid van asbest rondom de leidingen. Wegens gevaar voor de gezondheid bij breuk werd beslist om de zones met de aanwezigheid van deze leidingen niet verder bloot te leggen.

Na deze eerste fase werd beslist om de sleuven te focussen in de tuinzones van de woningen waardoor de verstoringen zo beperkt mogelijk werden gehouden.

Figuur 44. Overzichtsfoto van proefsleuf met de nutsleidingen (asbest). (Fase1)

Figuur 45. Asbestbuizen in proefsleuf 1.

Figuur 46. Waterput aan de westelijke zijde van proefsleuf 4.

Figuur 47. WP5: Het verdiepen van vlak 1 naar vlak 2 diende zeer plaatselijk te gebeuren omwille van het feit dat deze werkput geflankeerd werd door twee gevulde regenwaterputten. Het onderzoek moest alsnog door snel instromend water worden gestaakt.

2.2.3 Assessment van de vondsten

2.2.3.1 Assessment van vondstenensembles

Bij het proefsleuvenonderzoek werden geen vondstcontexten geregistreerd.

2.2.4 Assessment van stalen

Tijdens het vooronderzoek werden geen natuurwetenschappelijke stalen genomen.

2.2.5 Conservatie-assessment van de vondsten en stalen

Er werden geen vondsten of stalen ingezameld die conservatie vereisen.

2.2.6 Datering en interpretatie van het onderzochte gebied

Het proefsleuvenonderzoek heeft geen vondsten opgeleverd en slechts enkele archeologische grondsporen. Het gaat hierbij voornamelijk om de dieper bewaarde sporen zoals greppel- en grachtsegmenten. Andere sporen werden er niet aangetroffen. Dit is mogelijk te wijten aan de aanwezige verstoring op het terrein die ter hoogte van de woonblokken minstens 70 cm diep bedroeg gezien de aanwezige ring- en paalfunderingen.

2.2.7 Confrontatie van de bevindingen met de resultaten van voorgaande onderzoeksfases

In de voorgaande studiefase (ID: 30339) was een matige archeologische verwachting opgesteld voor zowel steentijdsites als voor sporensites vanaf het neolithicum tot en met de late middeleeuwen opgesteld. Op basis van het bureauonderzoek waren er onvoldoende gegevens bekend omtrent de gaafheid van het plangebied. Hiertoe werd een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd. Dit toonde een ophoging van ca. 60-120 cm aan in het noordwestelijk deel. In de andere zone werd een colluviaal pakket waargenomen. Beide zones kenden een verstoring afkomstig van de bouw uit de jaren 80. De resultaten van het proefsleuvenonderzoek bevestigen in grote mate deze resultaten. De verstoringsgraad bleek echter van een grotere orde te zijn dan in eerste instantie waargenomen. Ter hoogte van de woonblokken reikten de funderingen ca. 70 cm diep. Daarnaast waren nog talrijke leidingen in dienst en waren er ook regenwaterputten en dergelijke aanwezig in de tuinzones. Hierdoor werd beslist het sleuvenplan te wijzigen en zoveel mogelijk de richten op de onverstoorde zones. Er werden hierbij slechts 7 archeologisch relevante sporen aangetroffen. Het merendeel zijn greppel- en grachtsegmenten. Daaruit kunnen we concluderen dat enkel de diepere sporen nog deels bewaard zijn en de top van het archeologisch niveau ernstig aangetast werd. Verder werden geen vondsten aangetroffen tijdens het proefsleuvenonderzoek.

2.3 ARCHEOLOGISCH VERWACHTINGSMODEL

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werd geen archeologische site aangetroffen. Het onderzoeksgebied is te sterk verstoord door de omvorming naar woonblokken in de jaren 80.

2.3.1 Beantwoorden van de onderzoeksvragen

De onderzoeksvragen kunnen als volgt beantwoord worden:

- Zijn er archeologische sporen en/of relictten aanwezig?

Enkele archeologische sporen werden aangetroffen. Deze bestaan voornamelijk uit enkele gracht- en greppelsegmenten.

- Zijn er sporensites aanwezig en wat is de impact hierop van de bestaande oppervlakkige verstoringen?

Er werd geen sporensite aangetroffen tijdens het proefsleuvenonderzoek.

- Wat is de bewaringsgraad van de sporen en hoe diep zijn deze bewaard? Kunnen verstoorde zones afgebakend worden?

De aangetroffen sporen betreffen voornamelijk diepere sporen zoals gracht- en greppelsegmenten. Deze zijn verder op zich eerder ondiep bewaard, mogelijk omdat het bovenste deel van het spoor reeds geïmpacteerd werd door verstoring. De verstoorde zones betreffen voornamelijk de zones van de woningen, waar de funderingen een diepte bereikten van ca. 70 cm. Hoewel ook in de noordelijke groenzone (zone speelplein, werkput 19) eveneens een verstoorde zone werd aangetroffen volgestort met recent bouwafval.

- Wat is de aard van de sporen en uit welke periode dateren ze?

De aangetroffen sporen betreffen voornamelijk diepere sporen zoals gracht- en greppelsegmenten. Helaas werden tijdens het proefsleuvenonderzoek geen vondsten aangetroffen waardoor alle aangetroffen sporen ongedateerd blijven.

- Hoe vallen de resultaten samen met de archeologische en historische kennis uit dit gebied?

Niettegenstaande de vrij hoog ingeschatte verwachting op basis van de ligging van het plangebied en archeologische waarnemingen in de omgeving, werden deze tijdens het proefsleuvenonderzoek niet ingelost. Dit is voornamelijk te wijten aan de reeds aanwezige verstoringen.

- Zijn er nog artefacten aangetroffen die dateren uit de steentijd en kunnen hierdoor artefactensites worden geïdentificeerd? Is er verder onderzoek nodig naar deze resten uit de steentijd alvorens een eventuele opgraving van sporensites plaats vindt?

Er werden geen artefacten aangetroffen, noch andere vondsten.

- Welke zones kunnen als archeologisch waardevol beschouwd worden en dienen onderworpen te worden aan een archeologische vervolgoopgraving?

Er kunnen geen zones afgebakend worden die archeologisch waardevol zijn voor verder onderzoek.

- Zijn er mogelijkheden voor in situ bewaring?

Niet van toepassing.

- Hoe is de bodem opgebouwd tussen de twee tijdens het landschappelijk bodemonderzoek onderzochte zones? Hoe verhoudt het colluvium zich tot het eolische pakket?

Tijdens het proefsleuvenonderzoek was voornamelijk sprake van een A-C bodemopbouw. Behalve in de meest noordelijke zone van het plangebied is er onder de ophoging nog colluvium aangetroffen. Er werden geen vondsten aangetroffen in het colluvium wat dus ongedateerd blijft. Dit was enkel het geval in het uiterste noorden van het plangebied en verder niet meer. Dit strookt dus met de resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek.

- Kunnen er in het plangebied oude loopniveaus geïdentificeerd worden die niet bij het booronderzoek werden aangetroffen?

Nee.

- Is de archeologische verwachting correct ingeschat? Op welke manier heeft dit voor een geschikte prospectiemethode gezorgd?

De archeologische verwachting werd correct ingeschat. Alleen werd de omvang van de verstoring ter hoogte van de bestaande woonblokken onderschat. De funderingen bleken veel omvangrijker dan verwacht en bestonden uit zowel ringfunderingen van ca. 70 cm diepte en paalfundering in de hoeken.

- Op welke diepte bevinden zich de archeologische vindplaatsen en kunnen deze geassocieerd worden met paleobodems?

Er werden geen archeologische vindplaatsen aangetroffen. Archeologische sporen bevinden zich in de moederbodem op variërende diepte, afhankelijk van de aanwezige verstoring.

- Welke impact kunnen de artefacten hebben gehad door de eolische afzettingen?

Niet van toepassing, er werden geen artefacten aangetroffen.

2.4 SYNTHESE / BESCHRIJVING POTENTIEEL OP KENNISWINST

Het proefsleuvenonderzoek werd in verschillende fases uitgevoerd, naarmate de sloop van de bouwblokken vorderde. In totaal werden 4 verschillende fases aan proefsleuven uitgevoerd: 26 februari 2025, 9 april 2025, 26 mei 2025 en 19 juni 2025. Hierbij werd telkens getracht een zo hoog mogelijke dekkingspercentage te behalen voor het plangebied. Van het oorspronkelijk sleuvenplan diende echter afgeweken te worden omdat niet alle openbare zones en groenzones reeds in bezit waren van de opdrachtgever in deze fase van sloop, er nog talrijke leidingen in dienst waren en de nog aanwezige funderingen/verhardingen. Een zo hoog mogelijke spreiding werd aangehouden bij het uitvoeren van de proefsleuven, met oog op de verschillende zones qua bodemopbouw aangetroffen bij het landschappelijk bodemonderzoek.

De uitgevoerde proefsleuven leverden slechts een handvol sporen op, waarbij de archeologisch relevante sporen enkele gracht- en greppelsegmenten betroffen. Het is niet onlogisch dat door de aanwezige verstoring enkel deze diepere sporen nog werden aangetroffen in het archeologisch vlak. Tijdens het onderzoek werden geen vondsten aangetroffen waardoor de sporen ongedateerd blijven. Gezien de ernstige graad van verstoring, de weinige sporen en het gebrek aan vondstmateriaal, wordt geen verder onderzoek geadviseerd.

3 BIBLIOGRAFIE

UITGEGEVEN BRONNEN:

ADMINISTRATEUR-GENERAAL (2022) KAART GEBIEDEN WAAR GEEN ARCHEOLOGIE TE VERWACHTEN VALT, GGA. BESCHIKBAAR OP: [HTTPS://ID.ERFGOED.NET/BESLUITEN/15023](https://id.erfgoed.net/besluiten/15023).

BATS, M., BASTIAENS, J. & CROMBÉ, P. (2006) PROSPECTIE EN WAARDERING VAN ALLUVIALE GEBIEDEN LANGS DE BOVEN-SCHELDE, CAI-PROJECT 2003-2004., IN *VIOE-RAPPORTEN 02, CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS CAI II "THEMATISCH INVENTARISATIE- EN EVALUATIEONDERZOEK*. VIOE, pp. 75-100.

BRION, M., DE GROOTE, K., VAN DE VIJVER, KATRIEN & LENTACKER, A. (2019) POST-MIDDELEEUWEN, IN DE GROOTE, K. & VAN DE VIJVER, M. (RED.) *AALTER WOESTIJNE. EEN GESCHIEDENIS VAN MEER DAN 5000 JAAR*. BRUSSEL: AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED (RELICTA MONOGRAFIEËN, 18).

CROMBÉ, P. & MEGANCK, M. (1996) RESULTS OF AN AUGER SURVEY RESEARCH AT THE EARLY MESOLITHIC OF VERREBROEK 'DOK', *NOTAE PRAEHISTORICAE*, 16, pp. 101-115.

DE GROOTE, K. (2014) *RELICTA MONOGRAFIEËN 1. MIDDELEEUWS AARDEWERK IN VLAANDEREN. TECHNIEK, TYPOLOGIE, CHRONOLOGIE EN EVOLUTIE VAN HET GEBRUIKSGOED IN DE REGIO OUDENAARDE IN DE VOLLE EN LATE MIDDELEEUWEN (10-16DE EEUW). DEEL I. 2E DR.* BRUSSEL: ONROEREND ERFGOED. BESCHIKBAAR OP: [HTTPS://WWW.VLAANDEREN.BE/PUBLICATIES/RELICTA-MONOGRAFIEËN-1-MIDDELEEUWS-AARDEWERK-IN-VLAANDEREN-TECHNIEK-TYPOLOGIE-CHRONOLOGIE-EN-EVOLUTIE-VAN-HET-GEBRUIKSGOED-IN-DE-REGIO-UDENAARDE-IN-DE-VOLLE-EN-LATE-MIDDELEEUWEN-10DE-16DE-EEUW](https://www.vlaanderen.be/publicaties/relicta-monografieen-1-middeleeuws-aardewerk-in-vlaanderen-techniek-typologie-chronologie-en-evolutie-van-het-gebruiksgoed-in-de-regio-oudenaarde-in-de-volle-en-late-middeleeuwen-10de-16de-eeuw).

DECKERS, J., DE KONINCK, R., BOS, S., BROOTHERAES, M., DIRIX, K., HAMBSCHE, L., LAGROU, D., LANCKACKER, T., MATTHIJS, J., ROMBAUT, B., VAN BAELEN, K. & VAN HAREN, T. (2019) *GEOLOGISCH (G3DV3) EN HYDROGEOLOGISCH (H3D) 3D-LAGENMODEL VAN VLAANDEREN – VERSIE 3. STUDIE UITGEVOERD IN OPDRACHT VAN: VLAAMS PLANBUREAU VOOR OMGEVING (DEPARTEMENT OMGEVING) EN VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ 2018/RMA/R/1569*. 2018/RMA/R/1569. VLAAMS PLANBUREAU VOOR OMGEVING (DEPARTEMENT OMGEVING). BESCHIKBAAR OP: [HTTPS://WWW.DOV.VLAANDEREN.BE/INDEX.PHP/PAGE/GEOLOGISCH-3D-MODEL-G3DV3](https://www.dov.vlaanderen.be/index.php/page/geologisch-3d-model-g3dv3).

VAN GILS, M. & DE BIE, M. (2006) STEENTIJD IN DE KEMPEN. PROSPECTIE, KARTERING EN WAARDERING VAN HET LAAT-PALEOLITHISCH EN MESOLITHISCH ERFGOED., IN *VIOE RAPPORTEN 02. CAI – II: THEMATISCHE INVENTARISATIE- EN EVALUATIEONDERZOEK.*, pp. 7-16.

GROENEWOUDT, B. J. (1994) PROSPECTIE, WAARDERING EN SELECTIE VAN ARCHEOLOGISCHE VINDPLAATSEN: EEN BELEIDSGERICHTE VERKENNING VAN MIDDELEN EN MOGELIJKHEDEN, IN *NAR 17*. AMERSFOORT: ROB.

MALHI, Y. (2017) THE CONCEPT OF THE ANTHROPOCENE, *ANNUAL REVIEW OF ENVIRONMENT AND RESOURCES*, 42(1), pp. 77-104. DOI: 10.1146/ANNUREV-ENVIRON-102016-060854.

PERDAEN, Y., WOLTINGE, I., DE LOECKER, D., VANDER CRUYSSSEN, M. & OPBROEK, M. (2018) *ARCHEOLOGISCHE OPGRAVING BEVEREN – LPWW. EVALUATIERAPPORT FASE 2. INTERN RAPPORT BAAC VLAANDEREN*.

RYSSAERT, C., PERDAEN, Y., DE MAEYER, W., LALOO, P., DE CLERCO, W. & CROMBÉ, P. (2007) SEARCHING FOR THE STONE AGE IN THE HARBOUR OF GHENT. HOW TO COMBINE TEST TRENCHING AND STONE AGE ARCHAEOLOGY., *NOTAE PRAEHISTORICAE*, 27, pp. 69-74.

STEVENSON, M. G. (1991) BEYOND THE FORMATION OF HEARTH-ASSOCIATED ARTIFACT ASSEMBLAGE, IN *THE INTERPRETATION OF ARCHAEOLOGICAL SPACIAL PATTERNING*. NEW YORK: SPRINGER SCIENCE + BUSINESS MEDIA.

TOL, A. J., VERHAGEN, P., BORSBOOM, A. & VERBRUGGEN, M. (2004) *PROSPECTIEF BOREN: EEN STUDIE NAAR DE BETROUWBAARHEID EN TOEPASBAARHEID VAN BOORONDERZOEK IN DE PROSPECTIEARCHEOLOGIE. RAAP-RAPPORT 1000*. AMSTERDAM.

VAN REMOORTER, O., DE MULDER, J. W. & BAEYENS, N. (2018) POTTEN EN PANNEN VOOR BRUGGE? DE EERSTE RESULTATEN VAN HET MIDDELEEUWS POTTENBAKKERSATELIER TE OEDELEM (BEERNEM, W.-VL.), *ARCHAEOLOGIA MEDIAEVALIS*, 41, pp. 234-238.

VERHULST, A. (1995) *LANDSCHAP EN LANDBOUW IN MIDDELEEUWS VLAANDEREN*. GENT: GEMEENTEKREDIET.

ONUITGEGEVEN BRONNEN:

GERAADPLEEGDE WEBSITES:

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED (2025) CAI - CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS. BESCHIKBAAR OP: [HTTP://CAI.ONROERENDERFGOED.BE](http://cai.onroerenderfgoed.be).

GEOPUNT (2023) GEOPUNT VLAANDEREN. BESCHIKBAAR OP: [HTTP://WWW.GEOPUNT.BE](http://www.geopunt.be).

ICS (2023) INTERNATIONAL COMMISSION ON STRATIGRAPHY: CHART/TIME SCALE. BESCHIKBAAR OP: [HTTP://WWW.STRATIGRAPHY.ORG/INDEX.PHP/ICS-CHART-TIMESCALE](http://www.stratigraphy.org/index.php/ics-chart-timescale).

NGI (2025) CARTESIUS. BESCHIKBAAR OP: [HTTPS://WWW.CARTESIUS.BE/CARTESIUSPORTAL/#](https://www.cartesius.be/cartesiusportal/#).

ONROEREND ERFGOED (2025) AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED: INVENTARIS ONROEREND ERFGOED. BESCHIKBAAR OP: [HTTPS://INVENTARIS.ONROERENDERFGOED.BE](https://inventaris.onroerenderfgoed.be).

GERAADPLEEGD KAARTMATERIAAL:

AGIV (2010) AGENTSCHAP VOOR GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN: POPP, ATLAS CADASTRALE PARCELLAIRE DE LA BELGIQUE 1842-1879. AGENTSCHAP INFORMATIE VLAANDEREN. BESCHIKBAAR OP: [HTTP://WWW.GEOPUNT.BE](http://www.geopunt.be).

AGIV (2015A) AGENTSCHAP VOOR GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN: DIGITAAL HOOGTEMODEL VLAANDEREN II, DTM, RASTER, 1M. AGENTSCHAP INFORMATIE VLAANDEREN. BESCHIKBAAR OP: [HTTPS://DOWNLOAD.AGIV.BE](https://download.agiv.be).

AGIV (2015B) ORTHOFOTOMOZAÏEK, KLEINSCHALIG, ZOMEROPNAMEN, PANCHROMATISCH, 1971, VLAANDEREN. AGENTSCHAP INFORMATIE VLAANDEREN. BESCHIKBAAR OP: [HTTP://WWW.GEOPUNT.BE](http://www.geopunt.be).

AGIV (2015C) ORTHOFOTOMOZAÏEK, MIDDENSCHALIG, WINTEROPNAMEN, KLEUR, 2008-2011, VLAANDEREN. AGENTSCHAP INFORMATIE VLAANDEREN. BESCHIKBAAR OP: [HTTP://WWW.GEOPUNT.BE](http://www.geopunt.be).

AGIV (2016) ORTHOFOTOMOZAÏEK, GROOTSCHALIG, WINTEROPNAMEN, KLEUR, 2013-2015, VLAANDEREN. AGENTSCHAP INFORMATIE VLAANDEREN. BESCHIKBAAR OP: [HTTP://WWW.GEOPUNT.BE](http://www.geopunt.be).

AGIV (2018) ORTHOFOTOMOZAÏEK, KLEINSCHALIG, ZOMEROPNAMEN, KLEUR, 1979-1990, VLAANDEREN. BESCHIKBAAR OP: [HTTP://WWW.GEOPUNT.BE](http://www.geopunt.be).

AGIV (2024a) AGENTSCHAP VOOR GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN: GROOTSCHALIG REFERENTIEBESTAND (GRB). BESCHIKBAAR OP: [HTTP://WWW.GEOPUNT.BE/CATALOGUS/DATASETFOlder/7c823055-7bbf-4d62-b55e-f85c30d53162](http://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/7c823055-7bbf-4d62-b55e-f85c30d53162).

AGIV (2024b) ORTHOFOTOMOZAÏEK, MIDDENSCHALIG, WINTEROPNAMEN, KLEUR, MEEST RECENT, VLAANDEREN. AGENTSCHAP INFORMATIE VLAANDEREN. BESCHIKBAAR OP: [HTTP://WWW.GEOPUNT.BE](http://www.geopunt.be).

AGIV & PROVINCIE ANTWERPEN (2014) AGENTSCHAP VOOR GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN: ATLAS DER BUURTWEGEN VLAANDEREN (CA. 1840) PROVINCIE ANTWERPEN. PROVINCIE ANTWERPEN. BESCHIKBAAR OP: [HTTP://WWW.GEOPUNT.BE](http://www.geopunt.be).

AGIV & PROVINCIE LIMBURG (2014) AGENTSCHAP VOOR GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN: ATLAS DER BUURTWEGEN VLAANDEREN (CA. 1840) PROVINCIE LIMBURG. PROVINCIE LIMBURG. BESCHIKBAAR OP: [HTTP://WWW.GEOPUNT.BE](http://www.geopunt.be).

AGIV & PROVINCIE OOST-VLAANDEREN (2014) AGENTSCHAP VOOR GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN: ATLAS DER BUURTWEGEN VLAANDEREN (CA. 1840) PROVINCIE OOST-VLAANDEREN. PROVINCIE OOST-VLAANDEREN. BESCHIKBAAR OP: [HTTP://WWW.GEOPUNT.BE](http://www.geopunt.be).

AGIV & PROVINCIE VLAAMS-BRABANT (2014) AGENTSCHAP VOOR GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN: ATLAS DER BUURTWEGEN VLAANDEREN (CA. 1840) PROVINCIE VLAAMS-BRABANT. PROVINCIE VLAAMS-BRABANT. BESCHIKBAAR OP: [HTTP://WWW.GEOPUNT.BE](http://www.geopunt.be).

AGIV & PROVINCIE WEST-VLAANDEREN (2014) AGENTSCHAP VOOR GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN: ATLAS DER BUURTWEGEN VLAANDEREN (CA. 1840) PROVINCIE WEST-VLAANDEREN. PROVINCIE WEST-VLAANDEREN. BESCHIKBAAR OP: [HTTP://WWW.GEOPUNT.BE](http://www.geopunt.be).

DOV (2002) DATABANK ONDERGROND VLAANDEREN: TERTIAIR GEOLOGISCHE KAART (1/50.000). DATABANK ONDERGROND VLAANDEREN. BESCHIKBAAR OP: [HTTP://DOV.VLAANDEREN.BE](http://dov.vlaanderen.be).

DOV (2017) DATABANK ONDERGROND VLAANDEREN: DIGITALE BODEMKAART: BODEMTYPES, SUBSTRATEN, FASEN EN VARIANTEN VAN HET MOEDERMATERIAAL EN DE PROFIELONTWIKKELING. BESCHIKBAAR OP: [HTTPS://WWW.DOV.VLAANDEREN.BE/GEONETWORK/SRV/DUT/CATALOG.SEARCH#/METADATA/A1547A01-B9FC-40FA-A2EB-009A39C02C7B](https://www.dov.vlaanderen.be/geonetwork/srv/dut/catalog.search#/metadata/A1547A01-B9FC-40FA-A2EB-009A39C02C7B).

DOV (2019A) DOV|QUARTAIR|1/50.000. BESCHIKBAAR OP: [HTTPS://DOV.VLAANDEREN.BE/DOVWEB/HTML/3QUARTAIR50000.HTML#INLEIDING](https://dov.vlaanderen.be/dovweb/html/3QUARTAIR50000.html#inleiding).

DOV (2019B) QUARTAIRGEOLOGISCHE PROFIELTYPEKAART 1/50.000. DATABANK ONDERGROND VLAANDEREN. BESCHIKBAAR OP: [HTTPS://WWW.DOV.VLAANDEREN.BE/PAGE/QUARTAIRGEOLOGISCHE-KAART-150000](https://www.dov.vlaanderen.be/page/quartairgeologische-kaart-150000).

DOV (2020) DATABANK ONDERGROND VLAANDEREN: POTENTIËLE BODEMEROSIEKAART PER PERCEEL (2020). DATABANK ONDERGROND VLAANDEREN. BESCHIKBAAR OP: [HTTP://DOV.VLAANDEREN.BE](http://dov.vlaanderen.be).

KBR & AGIV (2010) KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIË & AGENTSCHAP VOOR GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN: FERRARIS KAART - KABINETSKAART DER OOSTENRIJKSE NEDERLANDEN EN HET PRINSBISDOM LUIK, 1771-1778. AGENTSCHAP INFORMATIE VLAANDEREN. BESCHIKBAAR OP: [HTTP://WWW.GEOPUNT.BE](http://www.geopunt.be).

KBR & AGIV (2018) KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIË & AGENTSCHAP VOOR GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN: VANDERMAELEN KAART, CARTES TOPOGRAPHIQUES DE LA BELGIQUE, 1846-1854. BESCHIKBAAR OP: [HTTP://WWW.GEOPUNT.BE](http://www.geopunt.be).

ONROEREND ERFGOED & AGIV (2017) AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED: VILLARETKAART (1745-48). AGENTSCHAP INFORMATIE VLAANDEREN. BESCHIKBAAR OP: [HTTP://WWW.GEOPUNT.BE](http://www.geopunt.be).

OPENSTREETMAP (2025) OPENSTREETMAP. BESCHIKBAAR OP: [HTTPS://WWW.OPENSTREETMAP.ORG/COPYRIGHT](https://www.openstreetmap.org/copyright).

VMM (2023) VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ: VLAAMSE HYDROGRAFISCHE ATLAS - WATERLOPEN. AGIV. BESCHIKBAAR OP: [HTTP://WWW.GEOPUNT.BE](http://www.geopunt.be).

OVERIGE BRONNEN:

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED (2019A) BESLISSINGSBOOM VOOR VERPLICHT ARCHEOLOGISCH VOORONDERZOEK (VERSIE 19). AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED. BESCHIKBAAR OP: [HTTPS://WWW.ONROERENDERFGOED.BE/EEN-ARCHEOLOGISCH-ONDERZOEK-NODIG](https://www.onroerenderfgoed.be/een-archeologisch-onderzoek-nodig).

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED (2019B) CODE VAN GOEDE PRAKTIJK VOOR DE UITVOERING VAN EN RAPPORTERING OVER ARCHEOLOGISCH VOORONDERZOEK EN ARCHEOLOGISCHE OPGRAVINGEN EN HET GEBRUIK VAN METAALDETECTOREN (VERSIE 4.0). VLAAMSE OVERHEID. BESCHIKBAAR OP: [HTTPS://WWW.ONROERENDERFGOED.BE/SITES/DEFAULT/FILES/2019-03/CGP_V4_GEEN_TC_20190322.PDF](https://www.onroerenderfgoed.be/sites/default/files/2019-03/CGP_V4_GEEN_TC_20190322.pdf).

4 LIJSTEN VAN OPGENOMEN FIGUREN EN TABELLEN

4.1 FIGUREN:

Figuur 1. Topografische kaart met projectie van het plangebied (OpenStreetMap, 2025).....	6
Figuur 2. GRB kaart met projectie van het plangebied en de betrokken percelen (AGIV, 2024a).....	6
Figuur 3. Recente luchtfoto met projectie van het plangebied (AGIV, 2024b).....	8
Figuur 4. Toestand van het terrein voor de aanvang van de werken.....	9
Figuur 5. Rooiplan binnen fase II (bron: opdrachtgever).....	10
Figuur 6. Inplantingsplan van de geplande werken (bron: opdrachtgever).....	11
Figuur 7. Chronologisch kader met de geologische en archeologische perioden (niet in verhouding).....	13
Figuur 8. Algemeen overzicht met de geplande sleuven. (bron: AGIV, 2024b).....	16
Figuur 9. De geplande sleuven en de uitgevoerde sleuven/werkputten in fase 1. Projectie op de GRB. (bron: AGIV, 2024b).	17
Figuur 10. De geplande sleuven en de uitgevoerde sleuven/werkputten in fase 2. Projectie op de GRB. (bron: AGIV, 2024b).	18
Figuur 11. De geplande sleuven en de uitgevoerde sleuven in fase 3. Projectie op de GRB. (bron: AGIV, 2024b).....	19
Figuur 12. De geplande sleuven en de uitgevoerde sleuven in fase 4. Projectie op de GRB. (bron: AGIV, 2024b).....	20
Figuur 13. Projectie van het KLIP-plan op de GRB (bron: AGIV, 2024b).....	20
Figuur 14. Ontoegankelijke zone in het noorden tijdens fase 1 van het proefsleuvenonderzoek. De verharding diende zo lang mogelijk als parking in dienst te blijven. Dit geldt voor alle dergelijke openbare zones binnen het plangebied.....	21
Figuur 15. Zicht op de noordelijke zone van het onderzoekbare deel van het plangebied, locatie proefsleuf 1.	21
Figuur 16. Zicht op de betonplaat van gewapend beton van de voormalige woningen (Fase 1).	22
Figuur 17. Zicht op een klein deel groenzone centraal binnen het plangebied, locatie proefsleuven 2 en 3 (fase 1).....	22
Figuur 18. Zicht op het afgebroken bouwblok in het noordwestelijke deel (op de voorgrond de locatie van WP5)(fase2) ..	23
Figuur 19. Zicht op het afgebroken bouwblok in het noordwestelijke deel (op de voorgrond de locatie van WP8)(fase2) ..	23
Figuur 20. Zicht op locatie werkput 14 voor aanvang (fase 3).....	24
Figuur 21. Zicht op planmatig schijnbaar toegankelijke groenzones, maar wegens boombehoud onmogelijk te onderzoeken (fase 4).	24
Figuur 22. Zicht op het deel van het speelplein toegankelijk voor sleuf 18 (fase 4).....	25
Figuur 23. Voorgesteld en uitgevoerde proefsleuvenplan voor het te onderzoeken gebied op een recente luchtfoto (bron: AGIV, 2024b).....	27
Figuur 24. Weergave van alle profielen met nummer. Projectie op DTM en GRB (bron: AGIV, 2024b).....	28
Figuur 25. Profiel 201 aan de zuidzijde van proefsleuf 2.....	29
Figuur 26. Profiel 301 aan de zuidzijde van proefsleuf 3.....	29
Figuur 27. Profiel 602. Onder een ophogingspakket (S1) bevond zich de kleiige natuurlijke bodem (C-horizont, S5000).....	30
Figuur 28. Profiel 701. Onder een ophogingspakket (S1) bevond zich de kleiige natuurlijke bodem (C-horizont, S5000).....	31
Figuur 29. Profiel 601: de diepte van de ringfundering van de huizen reikte tot 70cm diepte.....	32
Figuur 30. Profiel 801: aanduiding van het colluviaal pakket (S5001) en de natuurlijke bodem 'in situ' (S5000).....	33
Figuur 31. Profiel 1101: aanduiding van het colluviaal pakket (S5001) en de natuurlijke bodem 'in situ' (S5000).....	33
Figuur 32. P1202 in werkput 12 in het noorden van het plangebied.	34
Figuur 33. P1501 in werkput 15.....	35
Figuur 34. Fotografische opname van profiel P1801 (links) en P1901 (rechts).....	36
Figuur 35. Voorbeeld bijschrift figuur.	37

Figuur 36 Overzichtsfoto proefsleuf 2 (links) en proefsleuf 3 (rechts), vlak 1 werd aangelegd op de top van de C-bodem. .... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**

Figuur 37. WP9, vlak2, vlakfoto van S2. 38

Figuur 38. WP9, coupe op greppel S2, in P901 (recht op het profiel, licht schuin op de gracht). 38

Figuur 39. WP10, vlak2, coupe op S4 (wellicht geen greppel maar een sterk uitgelopen laag in het colluvium). 38

Figuur 40. Fotografische opname van spoor 5, werkput 16, vlak 1. 39

Figuur 41. Fotografische opname van spoor S6, WP17, vlak 1. 39

Figuur 42. Fotografische opname van spoor S7, WP18, vlak 1 (links) en in coupe (rechts) 40

Figuur 43. WP10, vlak 2, spoor 3 met binnenste vulling 0 en buitens vulling 1. 40

Figuur 44. WP10, profiel 1001. Doorsnede op S3: een kuil of lagen in het colluvium, ontstaan door waterwerking. 41

Figuur 45. Overzichtsfoto van proefsleuf met de nutsleidingen (asbest). (Fase1)..... 42

Figuur 46. Asbestbuizen in proefsleuf 1. 42

Figuur 47. Waterput aan de westelijke zijde van proefsleuf 4. 43

Figuur 48. WP5: Het verdiepen van vlak 1 naar vlak 2 diende zeer plaatselijk te gebeuren omwille van het feit dat deze werkput geflankeerd werd door twee gevulde regenwaterputten. Het onderzoek moest alsnog door snel instromend water worden gestaakt. 43

4.2 TABELLEN:

Tabel 1. Administratieve gegevens 5

Tabel 2. Administratieve gegevens proefsleuvenonderzoek. 14

Tabel 3. Overzicht van de onderzochte oppervlaktes per werkput. 26

Tabel 4: Archeologisch relevante sporen en structuren..... 37

5 BIJLAGEN

Bijlages proefsleuven- en/of proefputtenonderzoek 2025B357

Bijlage 1. Fotolijst

Bijlage 2. Sporenlijst